

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا
 تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
 اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (92) كُلِّ الطَّعَامِ كَانَ
 حَلَائِلَ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ
 إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
 تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ قَاتُوا بِالتَّوْرَةِ
 قَاتِلُوهَا إِنَّ كُتُبَكُمْ صَادِقِينَ (93) قَمَمَ
 افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (94) قُلْ
 صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
 وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (95) إِنَّ
 أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
 مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ (96) فِيهِ
 آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمِنْ دَحْلِهِ
 كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ
 مَنْ أَسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ
 فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (97) قُلْ
 يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
 وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ (98)
 قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ
 سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُوتَهَا عَوَجًا
 وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ (99) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ
 تَطِيعُوا قَرِيبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
 لَكُمْ لَعْنَةً كَافِرِينَ (100)

92) Sevdiğiniz şeylerden infak edinceye kadar iyiliğe asla erişemezsiniz! Herhangi bir şeyden ne infak ederseniz elbette ki Allah onu hakkıyla bilir.

93) İsrail'in kendisine haram kıldığı şey müstesna, Tev-rat indirilmeden önce İsrailoğullarına bütün yiyecekler helaldi. De ki: "Doğru kimselerseniz o halde Tevrat'ı getirin de onu okuyun!"

94) Artık kim bundan sonra Allah'a yalanı iftira ederse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir!

95) De ki: "Allah doğru söylemiştir. O halde hanif olarak İbrahim'in milletine uyun; ki o, müşriklerden olmadı."

96) Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ev alemlere bereket ve hidayet olan Bekke'dekidir.

97) Apaçık ayetlerin bulunduğu o yerde İbrahim'in makamı vardır. Her kim oraya girerse emin olur. Onun yo-luna gücü yeten kimsenin evi haccetmesi Allah'ın in-sanlar üzerindeki bir hakkıdır. Her kim de kafir olursa elbette ki Allah alemlerden müstağnidir.

98) De ki: "Ey kitap ehli! Allah'ın ayetlerini niçin inkar ediyorsunuz? Doğrusu Allah yaptıklarınıza hakkıyla şahittir!"

99) De ki: "Ey kitap ehli! Niçin şahit olduğunuz halde onda eğrilik arayarak iman edenleri Allah yolundan vazgeçirmeye çalışıyorsunuz? Elbette ki Allah yaptıklarınızdan asla gafil değildir!"

100) Ey iman edenler! Kitap verilenlerden herhangi bir gruba itaat ederseniz imanınızdan sonra sizi kafirler olarak döndürürler.

92) Ey iman edenler! Sevdiğiniz şeylerin bir kısmını Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde Allah yolunda infak etmedikçe iyiliğe, itaate, imana, salih amel işlemeye asla erişemez, dolayısıyla Cennete girmeye hak kazanamazsınız! Herhangi bir şeyden ne infak ederseniz elbette ki Allah onu hangi niyetle ve nasıl verdiğini hakkıyla bilir ve karşılığını size zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın verir.

93) Yakub'un kendi nefesine haram kıldığı ve İsrailoğullarının işlediği günahlardan dolayı Allah'ın onları cezalandırarak terbiye etmek için haram kıldığı bazı yiyecekler müstesna bütün temiz yiyecekler, Tevrat Musa'ya indirilmeden önce İsrailoğullarına ve onlardan yüzlerce yıl evvel yaşamış İbrahim'e helaldi. Ey Muhammed! De ki: "Ey Yahudiler! Deve eti yemenin ve sütünü içmenin İbrahim'in şeriatında haram kılındığı konusundaki iddianızda doğru kimselerseniz o halde Tevrat'ı getirin de onu okuyalım! Yahudiler bu teklifi yerine getirmediler. Bu da okuma yazması olmayan Rasulullah'ın rasul olduğunu gösteren apaçık delillerden birisidir.

94) Hak apaçık bir şekilde ortaya çıktıktan sonra artık kim bile bile Allah'ın ayetlerini tahrif ederek, sapık bir şekilde tevîl ederek, deve eti ve sütünün Tevrat'ta yasaklandığını iddia ederek Allah'a yalan yere iftira ederse, işte onlar zalim, fasık ve kafirlerin ta kendileridir! Bu kimseler halis bir şekilde tevbe etmeden ölürlerse onlar için ahirette can yakıcı ve ebedi bir azap vardır.

95) Ey Muhammed! De ki: "Ey Yahudiler! Allah her konuda doğruyu söylemiştir. O halde her türlü şirkten uzak bir şekilde, hakka yönelerek İbrahim'in dini olan İslam'a uyun! İbrahim, hiç bir zaman Allah'a şirk koşan kimselerden olmadı."

96) Şüphesiz insanların Allah'a ibadet etmeleri için inşa edilen ilk ev, alemlere bereket ve hidayet kaynağı olan Mekke'deki Ka'be'dir. Kabe'nin bulunduğu yer susuz, bitkisz bir çöl olmasına rağmen o bölgede çeşitli sebze ve meyveler yetişirilmektedir. Ayrıca orada işlenen amellerin sevabı daha fazladır ve orada yapılan dualara icabet edilmektedir. Ka'be, mü'minler arasında birlik ve beraberliği sağlar.

97) Safa ile Merve, Rükun, Haceru'l-Esved ve zemzem suyu gibi apaçık ayetlerin bulunduğu Ka'be'de ayrıca İbrahim'in Kabe'yi inşa etmek için üzerine çıktığı ve günümüze kadar gelen İbrahim'in ayak izlerinin bulunduğu İbrahim'in makamı vardır. Her kim Ka'be'ye sığınırsa her türlü tehlikeden emin olur. Bu durum kıyamete kadar geçerlidir. Mekke'ye gitmeye bedeni ve mali gücü yeten ve yol emniyeti bulan kimsenin Allah'ın evi olan Ka'be'yi ömründe bir kere haccetmesi Allah'ın müslümanlar üzerindeki bir hakkıdır. Her kim de haccin farzietini önemsemeyerek veya inkar ederek kafir olursa elbette ki Allah'ın, yaratmış olduğu varlıkların kendisine ibadet etmesine ihtiyacı yoktur. Allah kafirlere gereken cezayı mutlaka verecektir. Burada tüm insanları, müslüman olup Ka'be'yi haccetmeye davet vardır.

98) Ey Muhammed! De ki: "Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Allah'ın apaçık ayetlerini niçin bile bile inkar ediyorsunuz? Doğrusu Allah gizli açık tüm yaptıklarınıza hakkıyla gören ve hesaba çekecek olandır!"

99) Ey Muhammed! De ki: "Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Niçin İslam'ın hak din olduğuna şahitlik ettiğiniz halde onda eğrilik arayarak iman edenleri Allah yolundan vazgeçirmeye çalışıyorsunuz? Elbette ki Allah yaptığınız hile ve tuzaklardan asla gafil değildir! Sizi ahiret gününde hesaba çekecek ve yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir."

100) Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan herhangi bir gruba Allah'ın izin vermediği konularda itaat ederseniz, onların yaptığı gibi kitabı tahrif ederseniz imanınızdan sonra sizi kafirler olarak şirke ve küfre döndürürler. Kafirlere Allah'ın caiz kıldığı ziraat, savaş tekniği, ilmi buluşlar gibi konularda itaat caizdir. Allah'ın helal kıldığını haram kılan bir kafire bu konuda itaat etmek küfürdür. Eğer kafir haramı helal kılmyorsa müslüman nefesine uyarak örneğin içki içmek veya zina ederse haram işlemiş olur.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ - وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ
آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ

بِاللَّهِ فَقَدْ هَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
(101) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ -
حَقًّا - تُقَاتِهِ - وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ -
مُسْلِمُونَ (102) وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ
جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً قَالَفَ بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ - فَاصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا
وَكُنْتُمْ - عَلَىٰ شَقَا حُفْرَةٍ - مِنَ النَّارِ
فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (103) وَلَتَكُنَّ
مِنْكُمْ - أُمَّةٌ - يَدْعُونَ - إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ - بِالْمَعْرُوفِ - وَيَنْهَوْنَ - عَنِ
الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (104)
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاجْتَلَفُوا
مِنْ - بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ - الْبَيِّنَاتُ - وَأُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (105) يَوْمَ تَبْيَضُّ
وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ -
اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ - أَكْفَرْتُمْ - بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ - فَذُوقُوا الْعَذَابَ - بِمَا كُنْتُمْ -
تَكْفُرُونَ (106) وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ - فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ - هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ (107) تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا
عَلَيْكَ - بِالْحَقِّ - وَمَا اللَّهُ - يُرِيدُ ظَلَمًا

101) Size Allah'ın ayetleri okunuyorken üstelik Rasulü de aranızdayken nasıl küfre girersiniz? Her kim de Al-lah'a sımsıkı bağlanırsa elbette ki dosdoğru yola iletilmiş olur.

102) Ey iman edenler, Allah'tan, ondan hakkıyla sakın-makla sakının ve yalnızca müslümanlar olarak ölün!

103) Hep birlikte Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın! Al-lah'ın üzerinizdeki nimetini de hatırlayın; hani siz düş-manlar idiniz de kalplerinizin arasını böylece birleştirdi. O'nun nimetiyle kardeşler oldunuz. Siz ateşten bir çukurun kenarındaydınız da sizi oradan kurtardı. Allah size ayetlerini işte böyle iyice açıklıyor ki hidayete ere-siniz!..

104) İçinizden hayra davet eden, iyiliği emredip kötü- lükten sakındıran bir topluluk bulunsun. İşte onlar kur-tuluşa erenlerin ta kendisidir.

105) Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra ihtilafa düşerek ayrılan kimseler gibi olmayın! İşte onlar var ya, onlar için çok büyük bir azap vardır!

106) Kimi yüzlerin ağaracağı, kimi yüzlerin de karara-cağı gün, yüzleri kararanlara: "İmanınızdan sonra küfre mi girdiniz? O halde küfre girdiğiniz için azabı tadın!"

107) Yüzleri ağaranlar ise, Allah'ın rahmeti içindedir-ler; onlar orada sürekli kalıcıdır!..

108) İşte bunlar Allah'ın ayetleridir ki onları sana hak olarak okuyoruz. Elbette Allah alemi için zulüm iste-mez.

101) Kendisine bağlandığınız zaman sizi hem dünyada hem de ahirette mutlu edecek Allah'ın ayetleri size okunuyorken üstelik size doğru yolu gösteren ve sizleri zulüm ve sapıklıktan alıkoyan Rasulünün sünneti de aranızda mevcutken nasıl İslam'ın hükümlerinin bir kısmını dahi olsa terkederek başka sistem ve ideolojilere girersiniz? Her kim de Allah'ın kitabı Kur'an'a ve Rasulünün sahih sünnetine sımsıkı bağlanırsanız, hayatını buna göre düzenlerse elbette ki dosdoğru yol olan İslam'a ulaştırılmış ve ahiret mutluluğunu elde etmiş olur.

102) Ey iman edenler, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirip yasakladıkları şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'a karşı gelmekten gücünüz nisbetinde sakının, O'nu hatırlamaktan çıkarmayın, verdiği nimetlerden dolayı daima O'na şükredin, nankörlük etmeyin, hayatınızı İslam'a uygun olarak düzenleyin ki nefsinizi yenip müslüman olarak ölebilesiniz!

103) Hep birlikte Allah'ın ipine, islama, imana, Kur'an ve sahih sünnete sarılın, birlik ve beraberlik içerisinde olun, fırkalaşarak gruplara, ayrılmayın, hiziplere bölünmeyin! Aranızdaki insan tabiatı, fitrat, anlayış ve görüş farklılığından kaynaklanan, Kur'an ve sahih sünnete aykırı olmayan, sapık olmamak kaydıyla bir teville dayanan ufak tefek ihtilafları görmezlikten gelin, mûsamahakar olun, herkesin sizin gibi düşünmesini beklemeyin! Allah'ın üzerinizdeki nimetini de hatırlayın; hani siz cahiliye döneminde birbirinizi öldüren düşmanlardınız Allah İslam dini sayesinde kalplerinizi birbirinize ısıdırıp kaynaştırdı. O'nun lütuf ve nimetiyle iman ederek Allah için birbirinizi seven kardeşler oldunuz. Irktan, dilden, topraktan, heva ve hevesten kaynaklanan ihtilaflar gitti. Artık aranızda kin ve haset kalmadı. Siz müşrik olduğunuz için ateşten bir çukurun kenarındaydınız da size mü'min olma imkanını vererek sizi oradan kurtardı. Allah küfür üzere ölenleri Cehennem çukuruna atarak cezalandıracak, iman üzere ölenleri ise Cennet bahçelerine girdirerek mükafatlandıracaktır. Allah size ayetlerini işte böyle apaçık bir şekilde açıklıyor ki hidayete eresiniz ve hak yoldan sapmayıp hidayette sabit kalasınız!..

104) İçinizden Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'a davet eden, iyiliği, güzelliği, doğruluğu emredip şirk, küfür ve nifak gibi kötülükten, hayasızlıktan ve çirkinliklerden sakındıran bir topluluk daima bulunsun. Mü'minler kötülüğe önce eliyle müdahale etmeli, buna gücü yetmezse diliyle düzeltmeli, buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetmelidir. İşte bu topluluktaki insanlar, Cehennem azabından kurtulup Cennet mutluluğuna erenlerin ta kendileridir. Kötülüğe kalben dahi olsa buğzetmeyen kişi mü'min değildir.

105) Emri bi'l-ma'ruf nehyi ani'l-münker görevinizi tam olarak yerine getirin! Kendilerine Allah'ın apaçık delilleri geldikten sonra hakka tabi olmayıp heva ve heveslerinin peşinden giderek, sapık teviller yapıp Kur'an ve sahih sünnete zıt hükümler veren, ihtilafa düşerek, hizip, grup ve fırkalara ayrılan kimseler gibi olmayın! İşte onlar var ya, onlar için ahirette çok büyük ve ebedi bir azap vardır! Birlik ve beraberliği olmayan toplumlar dünyada sömürgeci güçlerin oyuncağı durumuna düşerler.

106) Kimi yüzlerin imanları, salih amelleri ve Allah'ın lütuf ve rahmeti sonucu Cennete gireceği için sevinçten ağaracağı, kimi yüzlerin de şirk, küfür, nifak, bid'at ve günahları sonucu Cehenneme gireceği için kararacağı ahiret gününde, yüzleri kararanlara: "İman ettikten sonra küfre mi girdiniz? O halde bile bile küfre girdiğiniz ve bu hal üzere öldüğünüz için can yakıcı azabı tadın!" denilir.

107) İmanlarında kararlı olan ve tevhid inancına bağlı kaldığı ve bu hal üzere öldüğü için ahirette yüzleri sevinçten ağaranlar, Allah'ın rahmeti içinde Cennettedirler; onlar orada nimetler içerisinde sürekli kalıcıdır!..

108) İşte bunlar Allah'ın apaçık ayetleri, öğütleri ve delilleridir ki onları sana , şüpheye, şekke, sapık bir teville ihtimal bırakmayacak şekilde doğru ve kesin olarak açıklıyoruz. Allah, ayetleri insanlara zulmetmek için değil, dünya ve ahirette mutlu olmaları için indirmiştir.

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (109)
 كُنْتُمْ – خَيْرَ أُمَّةٍ – أُخْرِجَتْ – لِلنَّاسِ –
 تَأْمُرُونَ – بِالْمَعْرُوفِ – وَتَنْهَوْنَ – عَنِ –
 الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ – بِاللَّهِ وَلَوْ أَمَرَ – أَهْلُ –
 الْكِتَابِ – لَكَانَ – خَيْرًا لَهُمْ – مِنْهُمْ –
 الْمُؤْمِنُونَ وَكَثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ (110)
 لَوْ – يَصْطَرُّوكُمْ – إِلَّا أَدَى وَإِنْ – يُقَاتِلُوكُمْ –
 يُؤْلَوْكُمْ – الْأَذْبَارُ ثُمَّ لَا تُبْصَرُونَ (111)
 صُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلَّةُ أَيْنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا
 بِحَبْلٍ – مِنْ – اللَّهِ – وَحَبْلٍ – مِنَ – النَّاسِ –
 وَبَاءُوا بِعَصَبٍ – مِنْ – اللَّهِ – وَصُرِبَتْ –
 عَلَيْهِمُ – الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ – بَأْتَهُمْ – كَانُوا
 يَكْفُرُونَ – بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ – الْأَنْبِيَاءَ
 يَغْتَرِبُونَ – ذَلِكَ – بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ (112) لَيْسُوا بِسَوَاءٍ مِنْ أَهْلِ
 الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ
 آتَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ – يَسْجُدُونَ (113)
 يُؤْمِنُونَ – بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ –
 بِالْمَعْرُوفِ – وَتَنْهَوْنَ – عَنِ – الْمُنْكَرِ
 وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنْ
 الصَّالِحِينَ (114) وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ
 فَلَنْ – يُكْفَرُوهُ – وَاللَّهُ – عَلِيمٌ – بِالْمُتَّقِينَ –

(115)

109) Göklerde ve yerde her ne varsa Allah'ındır ve işler ancak Allah'a döndürülür...

110) Siz, insanlar için çıkarılan hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten sakındırır ve Allah'a iman edersiniz. Kitap ehli de iman etseydi elbette onlar için daha hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler de vardır; onların pek çoğu ise fasıklardır.

111) Size eziyetten başka asla bir zarar veremezler. Si-zinle savaşırlarsa size arkı çevirirler; sonra yardım olunmazlar.

112) Allah'ın ipine veya insanların ipine (bağlanmaları) müstesna her nerede bulunsalar da onlara zillet vurul-muştur. Ayrıca Allah'tan bir gazaba uğradılar. Üzerle-rine de yoksulluk vuruldu. İşte bu onların Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve haksız yere nebilerini öldür-meleri nedeniyledir. İşte bu isyan etmelerinden ve had-di aşmalarından dolayı idi.

113) (Hepsi) Bir değildiler. Kitap ehlinden dosdoğru olan bir topluluk vardır ki geceleri secde ederek Allah'ın ayetlerini okurlar.

114) Allah'a ve ahiret gününe iman ederler, iyiliği em-reder, kötülükten sakındırırlar ve hayırlarda koşarlar. İşte onlar salihlerdendir!

115) Hayırdan her ne yaparlarsa asla ondan inkar edil-meyecektir. Muhakkak ki Allah muttakileri hakkıyla bilendir!

109) Göklerde ve yerlerde her ne varsa Allah'ındır. Mülkte O'nun ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Herkes Allah'ın hükümlerine boyun eğmek zorundadırlar. Bütün işler sonunda ancak Allah'a döndürülür. Hiçbir şey O'na gizli değildir. O, her şeyi bilir ve hesaplar. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verir.

110) Siz, insanların iyiliği için çalışan, onlara hayırlı işlerde örnek olan en hayırlı bir ümmetsiniz; iyiliği, güzelliği, imanı, salih ameli emreder, kötülükten, çirkinlikten, şirk, küfür, bid'at ve nifaktan sakındırır, Allah'a O'nun istediği şekilde iman eder ve bu imanın gereği amel işlersiniz. Kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar da sizin gibi son rasul Muhammed'in getirdiği şeriata iman etseydi elbette onlar için dünya ve ahirette daha hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler de vardır; onların pek çoğu ise fasık, zalim ve kafirdirler.

111) Onlar size sövme, çamur atma, sözle tehdit, iftira, İslam dinine şüpheler sokarak saptırmaya, tahrif etmeye çalışma, Rasulullah'a laf atma vb. şekilde eziyetten başka bir zarar veremezler. Ey mü'minler! Siz gerçek manada iman eder ve imanınızın gereklerini yerine getirirseniz Allah'ın yardımı sonucu kafirler sizi hiçbir zaman yenemezler, korkularından savaştan kaçarlara; onları dünya ve ahirette Allah'ın azabından kurtaracak kimse yoktur. Müslüman olduğunu iddia eden kimseler, devletler malesef bugün zillet altındadır.

112) Allah'ın cizye vermeleri şartıyla İslam devletinde yaşamalarına dair verdiği ahid veya müslümanların herhangi birinin eman vermesi veya ticari, siyasi anlaşma sağlaması müstesna her nerede bulunurlarsa bulunsunlar onlara zillet ve yoksulluk damgası vurulmuştur. Onlarla savaşırlar, esir edilir, malları ve toprakları ganimet olarak alınır. Ayrıca Allah'tan bir gazaba uğramışlardır. Onlar için ahirette de can yakıcı bir azap vardır. İşte bu onların Allah'ın ayetlerini bile bile inkar etmeleri, haksız yere nebilerini öldürmeleri, Allah'ın hükümlerini uygulamayarak isyan etmeleri ve Allah'a ait hak, sıfat ve yetkileri kendilerinde görmek suretiyle haddi aşmaları nedeniyledir. Bugün maalesef birçok sözde İslam ülkesinde faizle çalışan bankalar, meyhaneler, kumarhaneler, fuhuş yerleri ve yayınları mevcuttur. Bu yüzden Allah, bu sözde müslüman ülkelere kafirlere karşı yardım etmiyor.

113) Onların hepsi bir değildir. Kitap ehlinden iman edip hak üzere olan, Allah'ın emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan Abdullah b. Selam, Salebe b. Saye, Huseyd b. Saye ve Esed b. Ubeyd gibi bir topluluk vardır ki gecenin belli vakitlerinde secde ederek, namaz kılarak Allah'ın ayetlerini okurlar. Yahudilerin alimleriyle küfre sapanları müslüman olan yahudiler hakkında şöyle dediler: "Muhammed'e iman edip tabi olanlar, ancak bizim kötülerimizdir. Eğer bunlar bizim hayırlılarımız olsalardı, atalarının dinini terkedip bir başkasına girmezlerdi." Kitap ehlinden müslüman olup Allah'ın ayetlerini okuyup duran bir topluluk ile kafir olan bir topluluk birbirine eşit olamaz.

114) Bu kimseler, Allah'ın istediği şekilde Allah'a ve ahiret gününe iman ederler, iyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar ve hayırlarda koşarak yarışır. Çünkü onlar, bu hayırların sevaplarının ne kadar çok olduğunu bilirler. Bu yüzden amellerini işlemekte ellerini çabuk tutarlar. İşte onlar salih kullardandır! Ahirette Muhammed'in salih ashabıyla beraber Cennette olacaklardır.

115) Bu mü'min kimseler Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde hayırdan her ne infak ederlerse asla onun mükafatından mahrum bırakılmayacaklardır. Muhakkak ki Allah, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınan kimseleri hakkıyla bilen ve yaptıklarının karşılığını zerre miktarı olsa haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ
 أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ. شَيْئًا
 وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ.
 (116) مَثَلٌ مَّا يُبْفِقُونَ فِي هَذِهِ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
 أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 فَأَهْلَكْتَهُ. وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ
 أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ. (117) يَأَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا
 يَأْلَوْكُمْ حَبَالًا وَذُؤًا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ
 الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي
 صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ
 إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (118) هَا أَنْتُمْ أَوْلَاءُ
 تُجِبُّوهُمْ وَلَا يُجِيبُكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
 بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لُفُّوكُمْ قَالُوا آمَنَّا
 وَإِذَا خَلَوْا عَصَوْا عَٰلَمَكُمْ الْآتَمِلْ مِنْ
 الْعِطِ قُلْ مُؤْتُوا بَعْضُكُمْ مِنْ اللَّهِ
 عِلْمٌ يَدَاتِ الصُّدُورِ (119) إِنْ
 تَمَسَّسْكُمْ حَسَنَةً تَسْأَلُوهُمْ وَإِنْ
 تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَضَرُّوا
 وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
 بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (120) وَإِذْ عَدُوَّتْ
 مِنْ أَهْلِكَ ثُبُوتٌ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ
 لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (121)

116) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya onlardan malları ve evlatları Allah'tan hiç bir şeyi savamazlar. İşte onlar ateş halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdır...

117) Bu dünya hayatında sarfettikleri şeylerin misali; kendisinde şiddetli bir soğuk bulunan bir rüzgara benzer ki nefislerine zulmetmiş bir toplumun ekinine isabet ederek onu helak eder. Allah onlara zulmetmedi; ama kendilerine zulmediyorlar.

118) Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edin-meyin; ki sizi ifsat etmekten geri durmazlar ve sizin sıkıntıda olmanızı arzu ederler. Doğrusu ağızlarından kin taşmaktadır. Sinelerinde gizledikleri ise daha büyük. Aklede iseniz sizin için elbette ki ayetleri iyice açıkladık.

119) İşte siz öyle kimselersiniz ki sizi sevmedikleri hal-de onları seversiniz ve kitabın hepsine inanırsınız. Si-zinle karşılaştıkları zaman: "İman ettik." derler; başbaşa kaldıklarında ise size olan kinlerinden dolayı parmak uçlarını ısırlar. De ki: "Kininizle ölün! Şüphesiz ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilendir!.."

120) Size bir iyilik gelirse onları tasalandırır. Size bir kötülük isabet ederse onunla sevinirler. Eğer sabreder ve sakınırsanız onların hileleri size hiçbir şeyle zarar veremez. Doğrusu Allah yaptıklarını kuşatıcıdır.

121) Hani savaşmak için mü'minleri mevzilerine yer-leştirmek üzere sabah erkenden aیلenden ayrılmıştın. Şüphesiz Allah Semi'dir, Alim'dir.

116) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya onların malları ve evlatları Allah'tan gelecek hiç bir azabı savamaz, onlara hiçbir şekilde fayda veremez. İşte onlar ateş halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdır...

117) Onların bu dünya hayatında sarfettikleri şeylerin misali; kendisinde şiddetli bir soğuk bulunan bir rüzgara benzer ki nefislerine zulmetmiş bir toplumun ekinine isabet ederek onu yok eder. Allah onların amellerini boşa çıkarmakla onlara zulmetmedi. Çünkü Allah, ibadetlerin Allah katında geçerli olması için gerekli şartları açıklamıştır. Sahih imana sahip olunmadığı müddetçe dünyada yapılan iyi amellerin Allah katında hiçbir kıymeti yoktur. Buna rağmen onlar, yaptıkları hayrı dünyalık mevki, makam, daha çok kazanç elde etmek veya gösteriş olsun diye harcayarak, küfür ve şirk işleyerek Allah'ın emirlerine aykırı hareket ettikleri için kendilerine zulmetmişlerdir.

118) Ey iman edenler! Sizin gibi inanmayanları akrabalık, eski arkadaşlık, anlaşma, komşuluk, süt emme sebepleriyle dahi olsa dost ve sırdaş edinmeyin; onlar sizi ifsat etmek için elinden geleni yaparlar. Buna imkan bulamadıkları zaman sizin daima sıkıntıda olmanızı arzu ederler. Bu konuda her türlü kötülüğün planını yaparlar. İşte onların gerçek yüzleri budur. Onlar, kalplerinde size karşı o kadar büyük kin ve düşmanlık beslemektedirler ki bazen bunu gizleyemeyecek duruma gelirler; ağız ve mimik hareketleriyle belli ederler. Fakat biliniz ki ağız ve mimikleriyle yaptıkları, kalplerinde gizledikleri kin düşmanlık yanında çok basit kalır. Onların bu düşmanlıkları elbette sizin şahsınızdan dolayı değildir. Bu sizin inandığınız akideden dolayıdır. O halde sizler bu akideye sahip olmayan, ihlasla bu dine girmeyen ve sizin gibi inanmayanlara sakın güvenmeyin, onlara gerek şahsi gerek müslümanlara ait özel durum ve sırları anlatmayın, onlarla istişare etmeyin. Şayet böyle yaparsanız her an fitne veya şirke düşebilirsiniz. Eğer ayetlerimizi anlıyor ve söylenenleri dinliyorsanız bilin ki size sizden olmayan kimseleri sırdaş edinmenin ne kadar kötü olduğunu herkesin anlayabileceği bir şekilde açıkladık.

119) Ey mü'minler! Sizler, içlerindeki küfrü gizledikleri halde mü'min olduklarını söyleyen ve sizin kötülüğünüzü istedikleri halde iyiliğinizi istiyormuş gibi görünen o münafıkları iyi kimseler sanıyor ve onları sevip sırdaş ediniyorsunuz. Oysa onlar sizi hiç sevmemektedirler. Siz kendi kitabınızın tamamına ve Allah'tan hak olarak gelen diğer bütün kitaplara şeksiz şüphesiz inanan kimselersiniz. Sizinle karşılaştıkları zaman korkularından: "Biz de sizin gibi iman ettik." derler; başbaşa kaldıklarında ise size bir şey yapamadıkları, güler yüz göstermek zorunda kaldıkları için kin ve düşmanlıklarından parmak uçlarını ısırlar. Ey Muhammed! De ki: "Kininizle ölün! Şüphesiz ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilen ve hesaba çekendir!.."

120) Size zafer gibi bir iyilik gelirse onları üzer, tasalandırır. Size mağlubiyet gibi bir kötülük isabet ederse onunla sevinirler. Bu yüzden onlara asla güvenmeyin! Eğer sabreder ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirir ve yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınırsanız onların hileleri size hiçbir şekilde zarar veremez. Doğrusu Allah onların yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır. Kafirlerle gereken cezayı verecek, sabreden mü'minleri de Cennet nimetleriyle mukafatlandıracaktır.

121) Ey Muhammed! Hani müşriklerle savaşmak için mü'minleri Uhud'daki mevzilerine yerleştirmek üzere sabah erkenden aیلenden ayrılmıştın. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir. Müşrikler Bedir savaşı yenilgisinin intikamını almak için Ebu Süfyan komutasında 700 zırlı, 200 atlı toplam 3.000 kişi ile müslümanlara savaş açtı. Müslümanlar ise hicretin üçüncü senesinde 100 zırlı, 2 atlı toplam 950 kişi ile karşılık verdiler. Münafıkların geri dönmeleri sonucu müslümanlar 700 kişi kaldı. Rasulullah 50 kişilik bir okçu grubunu hiç yerlerinden ayrılmamaları şartıyla Uhud dağına yerleştirdi. Fakat okçular söz dinlemediler. Ganimet toplamak amacıyla dağdan indiler. Müslümanlar ağır bir yenilgiye uğradılar.

وَإِلَهُهُمَا وَعَلَى اللَّهِ قَلْبُوكُمْ
 الْمُؤْمِنُونَ- (122) وَلَقَدْ تَصَيَّرَكُمْ اللَّهُ
 بَيِّنَاتٍ وَأَنْتُمْ- أَذِلَّةٌ- فَاتَّقُوا اللَّهَ- لَعَلَّكُمْ-
 تَشْكُرُونَ- (123) إِذْ تَقُولُ- لِلْمُؤْمِنِينَ-
 أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ- يُمَدِّدَ- رَبُّكُمْ- ثَلَاثَةَ-
 آلَافٍ- مِنْ- الْمَلَائِكَةِ- مُنْزِلِينَ- (124)
 بَلَى إِنْ- تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ-
 قُورِهِمْ- هَذَا يُمَدِّدْكُمْ- رَبُّكُمْ- بِخَمْسَةِ-
 آلَافٍ- مِنْ- الْمَلَائِكَةِ- مُسَوِّمِينَ- (125)
 وَمَا جَعَلَ- اللَّهُ- إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ-
 وَلِتَطْمَئِنَّ- قُلُوبُكُمْ- بِهِ- وَمَا النَّصْرُ إِلَّا
 مِنْ- عِنْدِ اللَّهِ- الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ- (126)
 لِيَقْطَعَ- طَرَقًا مِنْ- الَّذِينَ- كَفَرُوا أَوْ
 يَكْتَسِبَهُمْ- فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ- (127) لَيْسَ-
 لَكَ مِنْ- الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ- عَلَيْهِمْ-
 أَوْ يُعَذِّبَهُمْ- فَإِنَّهُمْ- طَالِمُونَ- (128)
 وَلِلَّهِ- مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ- يَغْفِرُ لِمَنْ- يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ- مَنْ-
 يَشَاءُ وَاللَّهُ- غَفُورٌ رَحِيمٌ- (129) يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ- آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا
 مُضَاعَفَةً- وَاتَّقُوا اللَّهَ- لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ-
 (130) وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ-
 لِلْكَافِرِينَ- (131) وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَالرَّسُولَ- (132)

122) O vakit içinizden iki grup zaaf göstermek üzereydi. Oysa Allah onların velisi idi. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler!

123) Andolsun ki sizler daha güçsüz olduğunuz halde Allah Bedir'de size yardım etti. O halde Allah'tan sakı-nın ki şükretmiş olasınız!

124) O zaman mü'minlere diyordun ki: "Rabbimizin üç bin melek indirerek size yardım etmesi yetmez mi?"

125) Doğrusu sabreder ve sakınırsanız sizin üzerinize ansızın gelseler de Rabbiniz nişanlı beş bin melek size yardım edecektir!

126) Allah bunu ancak size müjde olsun ve kalpleriniz bununla yatışsın diye yaptı. Doğrusu yardım ancak Aziz ve Hakim olan Allah'tandır.

127) Böylece kafirlerin bir kısmını öldürsün veya onları hezimete uğratsın da bozguna uğrayarak dönsünler.

128) Senin bu işte yapacak bir şeyin yoktur. Ya onların tevbelerini kabul eder veya onlara azap eder; çünkü on-lar zalimlerdir.

129) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğine de azabeder. Doğrusu Allah Ğafur'dur, Rahim'dir...

130) Ey iman edenler, kat kat artırarak riba yemeyin ve Allah'tan sakının! Umulur ki kurtuluşa erersiniz...

131) Öyle bir ateşten de sakının ki kafirler için hazır-lanmıştır!

132) Ayrıca Allah'a da Rasulü'ne de itaat edin ki size merhamet edilsin!

122) Uhud savaşında münafıklar savaştan geri dönünce Eys kabilesinden Beni Seleme ve Hazrec kabilesinden Beni Harise az kalsın korktukları için ordudan ayrılacaklardı. Bunlar ıhlash kimseler oldukları için Allah onlara yardım etti. Savaşta ayaklarını sabit kıldı. Onlara cesaret verdi. Mü'minler, her konuda tüm tedbirleri aldıktan sonra Allah'a gönülden bağlansınlar ve yalnızca O'na güvensinler!

123) Andolsun ki sizler sayı ve tehzizat bakımından daha güçsüz olduğunuz halde Allah'tan sakındığımız ve yalnızca O'na tevekkül ettiğiniz için Allah Bedir'de size yardım etmişti. O halde Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirin, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakının ki Allah'ın verdiği nimetlere şükretmiş olasınız!

124) Ey Muhammed! O zaman mü'minlere diyordun ki: "Rabbimizin üç bin melek indirerek kafirlere karşı size yardım etmesi yetmez mi?"

125) Doğrusu Allah'ın emir ve yasaklarına, başa gelen musibetlere sabreder ve Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız kafirler sizin üzerinize ansızın gelseler de Rabbiniz nişanlı beş bin melek size maddi ve manevi olarak yardım edecektir! Uhud savaşında melekler Rasulullah'a yardım etmişler, hataları sebebiyle mü'minlere yardım etmemişlerdir.

126) Allah meleklerle yardım etmeyi ancak size müjde olsun ve kalpleriniz bununla mutmain ve rahat olsun diye yaptı. Doğrusu gerçek yardım ancak herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'tandır. O yüzden yalnızca Allah'a yönelin!

127) Ey mü'minler! Allah size kafirlerin bir kısmını öldürmeniz bir kısmını da hezimete uğratıp bozguna uğrayarak geri döndürmeniz için yardım etmiştir. Bedir savaşında müslümanlar 70 kafiri öldürdüler, bir kısmını esir aldılar, geri kalanları da bozguna uğrayarak kaçtı.

128) Ey Muhammed! Hidayete iletmek yalnızca Allah'a aittir. Senin bu işte yapacak bir şeyin yoktur. Sen ancak hidayete gidecek yolu gösterirsin. İman etmedikleri ve müslümanlara eziyet ettikleri için kafirlere lanet etme! Allah İslam düşmanlarına ya iman nasip ederek tevbelerini kabul eder veya iman etmemede direndikleri için onlara azap eder; çünkü onlar Allah'ın hükümlerine karşı geldikleri için Cehennem azabını hakettiklerinden nefislerine zulmeden zalimlerdir. Fayda ve zarar Allah'tandır. Yalnızca O'na yönelmek gerekir.

129) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Yaratma işinde ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Kullara düşen Allah'ın hükümlerine itaattir. Allah müslüman olup günah işleyen kullarından dilediğinin günahını o kimsenin ıhlasına göre bağışlar, dilediği kimsenin de ıhlassızlığından dolayı günahını bağışlamaz, ona zerre miktarı haksızlık etmesizin azabeder. Doğrusu Allah mü'min kullarının şirk ve küfür dışındaki günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir.

130) Ey iman edenler, borç verdiğiniz kimseler zamanında borcunu ödeyemezlerse cahiliyye döneminde yaptığınız gibi süreyi erteleme karşılığında alacağınızı kat kat artırarak riba yemeyin, Allah ribayı tüm çeşitleriyle haram kılmıştır. O halde Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirin, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakının! Umulur ki dünya ve ahirette kurtuluşa erersiniz... Allah'ın ribayı savaşla ilgili ayetlerin arasında zikretmesi, ribanın İslam'a ve müslümanlara olan tehlikesinin İslam düşmanları kadar büyük olduğunu bildirmek içindir. Müslümanlar ribayı terketmezlerse, Allah onlara girdikleri savaşlarda yardım etmeyecektir.

131) Öyle bir ateşten de sakının ki kafirler için hazırlanmıştır! O halde ribayı terkedin! Bu ayet Cehennemin yaratılmış olduğuna delildir.

132) Ayrıca Allah'a da Rasulü'ne de kayıtsız şartsız zahiren ve batınen itaat edin ki size merhamet edilsin, günahlarınız bağışlansın!

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ
عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ- أَعَدَّتْ-
لِلْمُتَّقِينَ- (133) الَّذِينَ- يُنْفِقُونَ- فِي
السَّرَّاءِ وَالصَّرَّاءِ- وَالْكَاطِمِينَ- الْغَيْظِ-
وَالْعَافِينَ- عَنِ- النَّاسِ- وَاللَّهُ- يُحِبُّ-
الْمُحْسِنِينَ- (134) وَالَّذِينَ- إِذَا فَعَلُوا
قَلِيلًا حَسَنَةً- أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ دَكَرُوا
اللَّهَ- فَاسْتَغْفَرُوا لِدُنُوبِهِمْ- وَمَنْ- يَغْفِرِ
الدُّنُوبَ- إِلَّا اللَّهُ- وَلَمْ- يُصِرُّوا عَلَى مَا
فَعَلُوا وَهُمْ- يَعْلَمُونَ- (135) أُولَئِكَ-
جَزَاؤُهُمْ- مَغْفِرَةٌ- مِنْ- رَبِّهِمْ- وَجَنَّاتٌ-
تَجْرِي مِنْ- تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ- فِيهَا
وَنِعَمٌ- أَجْرُ الْعَامِلِينَ- (136) قَدْ خَلَتْ-
مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَانظُرُوا كَيْفَ- كَانَ- عَاقِبَةُ- الْمُكْذِبِينَ-
(137) هَذَا بَيَانٌ- لِلنَّاسِ- وَهَدًى
وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ- (138) وَلَا تَهْنُوا وَلَا
تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ- الْأَعْلَوْنَ- إِنْ- كُنْتُمْ-
مُؤْمِنِينَ- (139) إِنْ- يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ-
فَقَدْ مَسَّ- الْقَوْمَ- قَرْحٌ- مِثْلُهُ- وَتِلْكَ-
الْآيَاتُ نُذُورٌ لَهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ- آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ- شُهَدَاءَ-
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (140)

133) Bir de Rabbinizden mağfirete ve muttakiler için hazırlanan eni gökler ile yer kadar olan Cennete koşun!

134) Onlar, bollukta ve darlıkta infak ederler, öfkelerini yenerler, insanlardan affederler. Doğrusu Allah ihsan edenleri sever.

135) Onlar, çirkin bir iş yaptıklarında veya nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp günahları için bağışlanma dilerler. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir? Ayrıca onlar yaptıklarında bile ısrar etmezler.

136) İşte onlar var ya, onların mükafatı Rablerinden bağışlanma ve içinde kalıcı oldukları altından nehirler akan Cennetlerdir; amel işleyenlerin mükafatı ne güzel-dir!..

137) Şüphesiz ki sizden önce sünnetler gelip geçmiştir. Artık yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların akibetleri-nin nasıl olduğunu görün!..

138) İşte bu insanlar için bir açıklama ve muttakiler için de hidayet ve öğüttür.

139) Gevsemeyin ve üzülmeyin; eğer mü'minler iseniz en üstün olan sizsiniz!..

140) Eğer size bir yara dokunduysa muhakkak ki o kavme de benzeri bir yara dokunmuştur. İşte o günler var ya, onları insanlar arasında döndürüp dururuz. Al-lah'ın iman edenleri ayırması ve içinizden şehitler edin-mesi içindir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez.

133) Bir de Rabbinizden büyük bir mağfirete ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getiren, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakınan kimseler için hazırlanan, eni gökler ile yer kadar olan ve şu an yaratılmış olup, Allah'ın dilediği yerde bulunan Cennete koşun! Hayırlı ameller işlemeye gevşeklik göstermeyin, acele edin! Allah'a ne zaman kavuşacağınızı bilmiyorsunuz. Bu sebeple ne kadar çabuk ve çok iyilik yaparsanız sizin menfaatinize olacaktır.

134) Takva sahipleri, bollukta, darlıkta, sağlıkta, hastalıkta, ferahlıkta, sıkıntıda, her halükarda Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde mallarını infak ederler, mal, çocuk, şeref, ırz gibi değerlerine haksızlık yapıldığında, karşılık verme imkanı olduğu halde, nefiste meydana gelen şiddetli acıyı içte tutup, hareket halinde dışarıya yansıtmazlar, öfkelerini yenerler, insanların hatalarını görmezlikten gelip affederler., onlara karşı kin tutmazlar, nefret beslemezler. İnsanları Allah için sever, Allah için buğzederler. Doğrusu Allah, Allah'ı görüyormuşcasına ibadet edenleri, kötülüğe karşı iyilik edenleri, kendisine kötülük yapanlara gelecek olan zararı engelleyenleri, ahirette ceza görmesin diye haklarını onlara helal edenleri sever, onları Cennet nimetleriyle mükafatlandırır.

135) Takva sahipleri, zina, faiz, hırsızlık, gıybet gibi zararı hem işleyene hem de başkasına dokunan çirkin bir iş yaptıklarında veya içki içme gibi zararı işleyene dokunan bir günah işleyerek nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ın büyüklüğünü, azametini hatırlayıp büyük bir pişmanlık içerisinde bir daha o günahı işlememek üzere karar alırlar, ondan uzaklaşıp, varsa kul haklarını öderler ve günahları için Allah'tan bağışlanma dilerler. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir? Ayrıca takva sahipleri günahlarında bile ısrar etmezler. Çünkü günah üzerinde ısrar etmek takva ve imanla bağdaşmaz. İslam'da Hristiyanlarda olduğu gibi günah çıkartma diye birşey yoktur. Günah işleyen kul, her zaman ve her yerde Allah'tan bağışlanma dileyebilir. Rasul ve salih kimseler dahil Allah'tan başka hiç kimse günahları bağışlayamaz. Allah'tan başkasının günahları bağışlamada aracı olduğunu düşünmek Allah'a ortak koşmaktır.

136) Takva sahiplerinin mükafatı Rablerinden bağışlanma ve içinde ebedi olarak kalıcı oldukları altından nehirler akan Cennetlerdir. Allah'ın rızasına uygun salih amel işleyen mü'minlerin ahirette alacağı mükafat ne güzeldir!..

137) Ey iman edenler! Şüphesiz ki sizden önceki rasullere tabi olan kavimlerin başlarına da sizin başınıza gelen musibetlerden gelmiştir. Bu imtihanın amacı gerçek manada iman edenlerle münafıkları ayırmak içindir. Fakat buna rağmen sonunda zafer, rasullere hakkıyla tabi olanların, hezimet ise rasullere karşı gelenlere olmuştur. Mü'minlerle kafirler arasında sürekli bir savaşın olması, dünyadaki zaferin bazen kafirlerin lehine dönmesi, fakat ahiretteki kesin zaferin müslümanların lehine olması, değişmeyen bir kaidedir ve Adem'den Kıyamete kadar bu şekilde devam edecektir. Artık yeryüzünde dolaşın da hakkı yalanlayanların akibetlerinin nasıl olduğunu görün!..

138) İşte bu Kur'an, insanlar için bir açıklama ve takva sahipleri için de doğru yolu gösteren ve doğru yola ilen bir hidayet rehberi ve öğüttür. Öğüt ancak hakkı isteyen, Allah'tan gerçekten korkan kalbe fayda verir ve ancak böyle bir kalp ona cevap verir.

139) Ey iman edenler! Başınıza gelen imtihan, musibet, acı ve kaybettiğiniz şeylerden dolayı sakın gevsemeyin, zaafa düşmeyin ve üzülmeyin; eğer gerçek manada iman etmiş ve gereklerini yerine getirmiş kimselerseniz her zaman kafirlerden üstün olduğunuzu bilin!..

140) Eğer size Uhud'da 70 kişi şehit edilerek bir yara dokunduysa muhakkak ki o kavme de benzeri bir yara Bedir'de 70 kişi katledilerek dokunmuştur. Zafer günleri bazen sizin lehinize bazen de kafirlerin lehinedir. Sonuçta zafer, hakka tabi olanlarındır. Bu imtihanın gayesi Allah'ın iman edenleri münafıklardan ayırması ve içinizden şehitler edinmesi içindir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez, onları cezalandırır.

وَالْيُمُخِّصَ- اللَّهُ- الَّذِينَ- آمَنُوا وَيَمْحَقِ-
 الْكَافِرِينَ- (141) أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ
 تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ- وَلَمَّا يَعْلَمِ- اللَّهُ- الَّذِينَ-
 جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ (142)
 وَلَقَدْ كُنتُمْ تَتَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ- مِنْ- قَبْلِ-
 أَنْ- تَلْقَوْهُ- فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ- وَأَنْتُمْ-
 تَنْظُرُونَ (143) وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ
 قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ
 أَوْ قُتِلَ- انْقَلَبْتُمْ- عَلَى أَعْقَابِكُمْ- وَمِنْ-
 يَنْقَلِبْ- عَلَى عَقْبَيْهِ- فَلَئِنْ يَصُرَّ اللَّهُ-
 شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ- الشَّاكِرِينَ-
 (144) وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ- إِلَّا
 بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
 الدُّنْيَا نُؤْتِهِ- مِنْهَا وَمَنْ- يُرِدْ ثَوَابَ-
 الْآخِرَةِ- نُؤْتِهِ- مِنْهَا وَسَيَجْزِي
 الشَّاكِرِينَ- (145) وَكَأَيِّنْ- مِنْ- نَبِيٍّ-
 قَاتَلَ- مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا
 أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ- وَمَا ضَعُفُوا
 وَمَا اسْتَكَاثُوا وَاللَّهُ- يُحِبُّ الصَّابِرِينَ
 (146) وَمَا كَانَ- قَوْلُهُمْ- إِلَّا أَنْ-
 رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَاقَنَا فِي
 أَمْرِنَا وَتَبِّتْ- أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى
 الْقَوْمِ- الْكَافِرِينَ- (147) فَاتَّهَمُ- اللَّهُ-
 تَوَابِ- الدُّنْيَا وَخَسِرَ ثَوَابَ- الْآخِرَةِ-
 ۚ ۝۱۴۸۝

141) Böylece Allah iman edenleri arındırsın ve kafirleri helak etsin.

142) Yoksa Allah içinizden cihad edenleri bilmeden ve sabredenleri bilmeden Cennete girebileceğinizi mi san-dınız?

143) Andolsun ki siz onunla karşılaşmadan önce ölümü arzuluyordunuz. İşte onu kesin olarak gördüğünüz hal-de bakıp duruyorsunuz?

144) Muhammed yalnızca bir rasuldür. Ondan önce de rasuller gelip geçmiştir. Eğer o ölür ya da öldürülürse ökçeleriniz üzerinde geri dönecek misiniz? Her kim de ökçeleri üzerinde dönerse Allah'a hiçbir şekilde zarar veremez. Buna karşılık Allah şükredenleri mükafatlan-dıracaktır.

145) Belirlenmiş bir yazıya göre Allah'ın izni olmadan hiçbir nefis için ölmek yoktur. Her kim dünya menfa-atini isterse ona ondan veririz, her kim de ahiret nime-tini isterse ona da ondan veririz. Elbette ki şükredenleri mükafatlandıracağız!..

146) Nice nebi vardır ki pek çok Rabbani ile beraber savaştlar da Allah yolunda kendilerine isabet edenler-den dolayı gevşemediler, zaafa düşmediler ve boyun eğmediler. Doğrusu Allah sabredenleri sever.

147) Onların sözü: "Rabbimiz, bizim günahlarımızı ve işlerimizdeki aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sabit kıl ve kâfirler toplumuna karşı bize yardım et!" deme-lerinden başka bir şey olmadı!

148) Böylece Allah onlara dünya mükafatını, ahiret ni-metinin de en güzelini verdi. Şüphesiz Allah ihsan edenleri sever!

141) Böylece Allah iman edenleri münafıklardan arındırsın, mü'minlerin nefislerinin derinliğinde bulunan ve görülmeyen cimrilik, korkaklık, emre itaatsizlik vb. kir ve pislikleri ortaya çıkartıp tamamen temizlesin ve kafirleri, münafıkları ve müşrikleri helak etsin.

142) Ey iman edenler! Yoksa siz Allah içinizden Allah yolunda malları, canları ve dilleriyle cihad edenleri ve Allah'ın emir ve yasaklarına, Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere karşı sabredenleri ortaya çıkarmadan Cennete girebileceğinizi mi sandınız?

143) Andolsun ki siz ölümle karşılaşmadan önce Allah yolunda şehid olmayı çok arzuluyordunuz. Hatta Medine dışında savaşmak için Rasulünüzü bile sıkıştırıyordunuz. Sizler, savaş sırasında Rasulünüzün sözüne uymayarak ganimet toplamak amacıyla dağdan inince kafirler size saldırdı, bu esnada akrabalarınızın, arkadaşlarınızın ve diğer yakınlarınızın öldürülmüş şekillerini ve ölüm sebeplerini görünce korkup kaçtınız. Rasulünüzü yalnız bıraktınız. Aslında kaçmamanız, ne olursa olsun sonuna kadar savaşmanız, sabretmeniz gerekirdi. Nerede kaldı sizlerin Allah yolunda ölümü temenni sözleriniz?!

144) Muhammed bir melek veya ilah değildir, yalnızca bir rasuldür. Ondan önce de rasuller gelip geçmiştir. Eğer Muhammed, Nuh veya Musa gibi ölür ya da Zekeriyya veya Yahya gibi öldürülürse ökçeleriniz üzerinde geri dönerek dinden çıkacak veya savaşı terkedecek misiniz? Her kim de ökçeleri üzerinde dönerek şirke, küfre girerse veya savaştan kaçarak evlerine dönerse Allah'a ve O'nun dini İslam'a hiçbir şekilde zarar veremez. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. O, asla mağlup edilmeyen, galip olandır. Azamet ve yücelik sahibidir. Buna karşılık Allah verdiği akıl, iman, hidayet nimetinden dolayı kendisine şükreden, emirlerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınan kimseleri muhakkak mükafatlandıracaktır. Çünkü onlar, yaptıklarını sadece Allah rızası için yaparlar. Onlar, Rasulün şahsına değil, getirdiği hak davaya bağlıdırlar. Bu yüzden Rasulün ölmesi, onları davalarından döndürmez, bilakis Rasulün öldüğü dava uğrunda şehid olmak için mücadele ederler.

145) Belirlenmiş bir yazıya, tayin edilmiş bir ecele göre Allah'ın izni olmadan, eceli gelmeden hiçbir nefis için ölmek yoktur. Ölüm şekli nasıl olursa olsun, kişi öldüğü zaman ecelinin bittiği anlaşılır. Her kim dünya menfaatini isterse ona ondan veririz, her kim de ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz. Müslüman olsun, kâfir olsun kişinin yiyeceği, içeceği, giyeceği herşey yazılmıştır. Kimse rızkını tamamlamadan ölmez. Rızkının bitmesi ecelinin gelmesi demektir. Cihada katılmak ölümü çabuklaştırmadığı gibi, cihaddan geri kalmak veya kaçmak da ölümü geciktirmez. Elbette ki verdiğimiz nimetlerden dolayı nankörlük etmeyip şükredenleri, emir ve yasaklarınıza riayet edenleri Cennet nimetleriyle mükafatlandıracağız!..

146) Ey savaştan kaçmayan mü'minler! Sakın şırmayın. Savaştan kaçmayan sadece siz değilsiniz. Siz ne ilksiniz, ne de son olacaksınız. Nice nebi ve rasul vardır ki pek çoğu Allah'a ve elçisine bağlı olan cesur kimseler ile beraber savaştlar, korkmadılar, Allah yolunda kendilerine isabet eden musibetlerden dolayı gevşemediler, zaafa düşmediler ve boyun eğmediler. Doğrusu Allah sabredenleri ve sebat gösterenleri sever, onları mükafatlandırır.

147) Allah'a ve elçisine bağlı olanlar şöyle derler: "Rabbimiz, senin hakkını tam olarak veremediğimiz veya eksik verdiğimiz ya da sınırlarını aştığımız zaman günahlarımızı bağışla, ayaklarımızı sabit kıl ve hakkı inkar eden kâfirler toplumuna karşı bize yardım et!"

148) Böylece Allah onlara fetih, ganimet gibi dünya mükafatını, ahiret nimetinin de en güzeli olan Cennetini verdi. Şüphesiz Allah, Allah'ı görüyormuşçasına ibadet edenleri, iyilik edenleri sever, onları Cennet nimetleriyle mükafatlandırır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنِّ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَزِيدُكُمْ — عَلَىٰ أَغْقَابِكُمْ — فَتَقْلِبُوا خَاسِرِينَ (149) بَلَّ — اللَّهُ — مَوْلَاكُمْ — وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ (150) سَلِّقِي فِي قُلُوبِ — الَّذِينَ — كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ — سُلْطَانًا وَمَا وَاهُمْ — النَّارَ وَيَنْسَى — مَنَئِي الطَّالِمِينَ (151) وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ — وَعِدَهُ — إِذْ تَخَسَّوْتَهُمْ بِإِذْنِهِ — جَبَىٰ إِذَا قَسَلْتُمْ — وَتَنَارَ غُثْمٌ — فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ — ثُمَّ — صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ — لِيَبْتَلِيَكُمْ — وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ — وَاللَّهُ — ذُو فَضْلٍ — عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ — (152) إِذْ تُضْعَدُونَ وَلَا تَلْوُونَ — عَلَىٰ أَحَدٍ مِنَ السُّوُلِ يَدْعُوَكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ — فَاتَّابَكُمْ — عَمَّا بَعَثَ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ — وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (153)

149) Ey iman edenler, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere itaat ederseniz sizi ökçeleriniz üzerinde çevirirler de hüsrana uğrayanlar olarak dönersiniz!

150) Hayır, sizin mevlanız Allah'tır, doğrusu O yardım edenlerin en hayırlısıdır!.

151) Yakında hakkında hiçbir delil indirmedeği şeyi Al-lah'a şirk koştukları için kafirlerin kalplerine korku sa-lacağız. Muhakkak onların varacağı yer ateştir, zalimle-rin yeri ne kötüdür!..

152) Andolsun ki Allah size olan vaadinde elbette sadık oldu. Size sevdiğiniz şeyi gösterdikten sonra emir ko-nusunda çekişip isyan ederek yılgınlık gösterdiğiniz ana kadar O'nun izni ile onları öldürüyordunuz. Sizden kiminiz dünyayı istiyordu; içinizden ahireti isteyen de vardı. Sonra sizi sınamak için sizi onlardan geri çevirdi. Andolsun ki yine de sizden affetti; çünkü Allah mü'-minlere karşı çok lütufkardır.

153) O zaman ki Rasul arkanızdan sizi çağırdığı halde hiç kimseye dönüp bakmadan uzaklaşıyordunuz. Bunun üzerine Allah sizi gam üzerine gamla cezalandırdı. Böylece sizden gidene de size isabet edene de üzülmeye-yesiniz. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla ha-berdardır.

149) Ey iman edenler, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden Yahudi, Hristiyan, müşrik, münafık ve kafirlere Allah'ın caiz kılmadığı konularda itaat ederseniz sizi ökçeleriniz üzerinde dininizden gerisin geri çevirirler de dünyada zelim olmak, yenilmek ve eziyet görmek suretiyle ahirette de Cehennem azabına uğramak suretiyle hüsrana uğrayanlardan olursunuz.

150) Sizin o kafirlere ihtiyacınız yoktur. Zaten onlar size yardım edecek de değildirler. Hayır, sizin dost ve yardımcınız Allah'tır, doğrusu O yardım edenlerin en hayırlısıdır!.. Yalnızca Allah'ın yardım edebildiği konularda Allah'tan başkasından yardım istemek şirkdir. Fakat Allah'ın eşiya kıldığı sünnetullah gereği mahlukatın gücünün yettiği konularda başkalarından yardım istemek caizdir.

151) Ey Muhammed! İman edip imanını gereği olarak salih amel işleyen, şehadeti özleyen, savaşta kafirlere karşı direnen, kaçmayan mü'minleri müjdele! Yakında hakkında hiçbir delil indirmedeği şeyleri Allah'a şirk koştukları, kibir ve inatları sebebiyle bile bile hakkı inkar ettikleri için kafirlerin kalplerine şiddetli bir korku salacağız. Devamlı şüphe ve tereddüt içerisinde olacaklardır. Onlar sizdeki cesaret karşısında yılgınlığa uğrayacaklardır. Nitekim Uhud savaşında güçlü olmalarına ve müslümanları pusuya düşürmelerine rağmen geri dönen müslümanların büyük bir kuvvetle tekrar gelececeklerini düşünerek sizlere daha fazla zarar vermeden gittiler. Muhakkak onların varacağı yer Cehennem ateşidir, orada can yakıcı bir azap içerisinde ebedi olarak kalacaklardır. Zalimlerin yeri ne kötüdür!..

152) Ey iman edenler! Andolsun ki sizler Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket ettiğiniz için Allah size olan vaadinde elbette sadık oldu. O'nun izniyle Uhud savaşının başlangıcında kafirleri öldürüyordunuz. Fakat hoşunuza giden zafere ulaştıktan sonra zaafa düştünüz, gevşeklik gösterdiniz, Rasulünüzün okçulara verdiği emir konusunda ihtilafa düştünüz. Abdullah b. Cübeyr ve onunla beraber olan samimi mü'minler "Rasulullah emir verdi, burdan ayrılmayız." derken, diğer kısmınız da "Kafirler hezimete uğradılar, ganimeti elde edelim." diyerek dünya malına koşular. Böylece Rasulullah'ın emrine karşı geldiler ve zafer hezimete döndü. Artık kafirlere karşı koymak size zor geldi ve yenildiniz. İşte Allah sizi bir daha aynı hataları yapmayasınız diye zaferi mağlubiyete çevirerek imtihan etti. Çünkü musibetlere maruz kalan kişi hatalarını daha iyi anlar ve düzeltme yoluna gider. Andolsun ki yine de hatalarınızı anlayıp tevbe ettiğiniz için günahlarınızı affetti; çünkü Allah mü'minlere karşı çok lütufkardır. Mü'minler bazen nefislerine uyup hata işleseler bile Allah onları tamamen yok ederek cezalandırmaz. Onlara fırsat verir, yardımcı olur.

153) Ey iman edenler! Kafirler size saldırmaya, sizi yenmeye başladıklarında sizler kaçtınız. Öyle ki korkunuzdan sağa, sola, arkanıza bile bakmıyordunuz. Tek düşünceniz kendinizi kurtarmaktı. Bu sebeple çok uzaklara kaçtınız. O zaman Rasul arkanızdan "Ey Allah'ın kulları! Kaçmayınız ve bana geliniz. Her kim kaçmaz, bana gelirse Cenneti ona garanti ederim." diye sizi çağırdığı halde siz korkudan bu sözleri duymuyor, hiç kimseye dönüp bakmadan uzaklaşıyordunuz. Allah rasulü ve beraberinde on kişi sabit kaldığı halde siz kaçtınız. Bunun üzerine Allah size ceza olarak gam üzerine gamla, yenilmeniz, ganimeti kaybetmeniz, sevdiğiniz kimseleri kaybettiğinizden dolayı üzülmeyiz, Rasulünüzün öldüğünü sanmanız, onun başına musibetler geldiğini ve üzüldüğünü gördüğünüz için kalplerinizde meydana gelen sıkıntılarla cezalandırdı. Böylece sizden giden zafer, ganimet vb. şeylere de size isabet eden üzüntü ve kedere de üzülmeyesiniz. Her şeyin Allah'tan geldiğini, kötülüklerin kendi işlediğimiz suçların sonucu olduğunu bilirsiniz ve ona göre tedbirinizi alınız. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Ahiret gününde yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın göreceksiniz.

تَعَانِيَا يَعْشَى طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ وَطَائِفَةٌ
 قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
 الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا
 مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ
 كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِمْ مَا لَا
 يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ
 الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ
 كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَتَرَرَ الَّذِينَ- كَتَبَ-
 عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْلِغَ
 اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا
 فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ-
 الصُّدُورِ (154) إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِّنْكُمْ
 يَوْمَ- التَّقَى الْجَمْعَانِ- إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ
 الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا
 اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ- حَلِيمٌ (155)
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ- آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ-
 كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ- إِذَا صَرَبُوا
 فِي الْأَرْضِ- أَوْ كَانُوا غُرَى لَّوْ كَانُوا
 عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ
 ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُخَي-
 وَيْمِيتُ- وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ- بَصِيرٌ
 (156) وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ
 مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ
 مِّمَّا يَجْمَعُونَ (157)

154) Sonra o gamın arkasından üzerinize indirdiği gü-venle sizden bir grubu uyku bürüyordu. Doğrusu bir grubu da nefisleri derde düşürmüştü de Allah'a karşı doğru olmayan cahiliyye zannı ile diyorlardı ki: "Bu iş-ten bize bir şey var mı?" De ki: "Muhakkak ki bütün işler tamamen Allah'a aittir." İçlerinde gizledikleri şeyi sana açıklamayıp da: "Bu işten bize bir şey olsaydı burada öldürülmezdik." diyorlardı. De ki: "Evlerinizde de olsanız haklarında öldürülmeleri yazılmış olan kimseler yatacakları yerlere giderlerdi." Bu, Allah'ın sine-lerinizdekini imtihan etmesi ve kalplerinizdekini temizlemesi içindir. Elbette ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilendir!..

155) Doğrusu iki ordunun karşılaştığı gün içinizden ge-ri dönenleri şeytan kazandıkları bazı şeyler sebebiyle kaydırmak istedi. Andolsun ki buna rağmen Allah on-lardan affetti. Şüphesiz Allah Gafur'dur, Halim'dir.

156) Ey iman edenler, yeryüzünde sefere veya gazaya çıktıkları zaman kardeşleri için: "Yanımızda olsalardı ölmezler veya öldürülmezlerdi." diyen kafirler gibi ol-mayın! Allah bunu kalplerinde bir hasret yapsın. Şüp-hesiz yaşatan da öldüren de Allah'tır. Doğrusu Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir!..

157) Andolsun ki Allah yolunda öldürülür veya ölürse-niz, Allah'ın mağfireti ve rahmeti onların topladıkları şeylerden daha hayırlıdır.

154) Sonra o gamın arkasından üzerinize indirdiği güvenle, Allah'tan bir rahmet olarak sizden ihlaslı olan bir grubu uyku bürüyordu. Doğrusu Muattıb b. Kuşeyr ve arkadaşlarından oluşan bir grubu da samimi olmadıkları, münafıklık yaptıkları için nefisleri derde düşürmüştü. Ölmekten korkuyorlardı. Muhammed ve ashabını kınıyorlar ve başlarına gelen musibetlerin sebebinin onlar olduğunu düşünüyorlardı. Allah'a karşı bir müslümanın düşüneyeceği bir şekilde, doğru olmayan cahiliyye zannı ile diyorlardı ki: "Bütün müslümanlar artık mahvoldular ve tamamen öldürüleceklerdir. Bundan böyle Allah müslümanları ve rasullerini asla muzaffer kılmayacaktır. Savaşmama konusunda bizim söz hakkımız yok mu?" Başlarına gelen bu eziyetlerin Allah'ın kaza ve kaderinden olmadığını, hikmetsiz olduğunu, düşünüyorlar ve Allah'ın rahmetinden ümitlerini kesiyorlardı. Ey Muhammed! Onlara de ki: "Muhakkak ki bütün işler tamamen Allah'a aittir. Herşey Allah'ın yaratması, dilemesi ve takdiriyle olmaktadır. Olmuş ve olacak şeylerin bilgisi O'nun katındadır. Allah gerçek manada iman eden ve bu imanın gereği salih amel işleyen mü'minlere ya şehadeti ya da zaferi vaadetmiştir. Her ikisi de mü'min için kazançtır. Kafirler hiç bir zaman mü'minleri tamamen yok edemeyecektir. Allah mü'minlere vadini gerekleştirecek ve onları muzaffer kılacaktır. Eceller Allah'ın elindedir. Eceli gelen kişi muhakkak ölecektir. Ölen; ister savaşta, ister evinde, isterse başka bir yerde ölsün yine de eceliyle ölmüştür. Kişinin savaşa katılması onun ölümünü çabuklaştırmadığı gibi, katılmaması da ölümünü geciktirmez. Her konuda hüküm verme yetkisi yalnızca Allah'a aittir. Kullara düşen O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız itaatir." İçlerinde gizledikleri şeyi sana açıklamayıp kendi aralarında şöyle diyorlardı: "Bu konuda daha önce karar verme yetkisi bizde olsaydı ve Muhammed, Medine'de savaşıyorsa öldürülmez ve yenilmezdi." Ey Muhammed! Onlara de ki: "Eceller önceden yazılmıştır. Bu yüzden evlerinizde de olsanız haklarında öldürülmeleri yazılmış olan kimseler Kıyamet kopuncaya kadar yatacakları kabirlere giderlerdi. Bu olayı değiştirmek hiç kimsenin elinde değildir." Bu, Allah'ın sinelerinizdekini imtihan etmesi, mü'minle münafık, sabredenle sabretmeyen, dayanıklı olanla, dayanıklı olmayanın ortaya çıkması ve kalplerinizdeki pislikleri, zaaf, gaflet, iman zayıflığı ve ihlas azlığını temizlemesi içindir. Elbette ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilen ve karşılığını verecek olandır!..

155) Doğrusu iki ordunun karşılaştığı Uhud savaşında şeytan içinizden bazı kimselere: "Şu an çok günahınız var, onlardan tam olarak tevbe etmeden ölürseniz Cehenneme girersiniz, bu yüzden savaşmayın!" diye vesvese vererek ayaklarını kaydirttı ve savaştan kaçmalarına sebep oldu. Andolsun ki buna rağmen Rasûlün ve komutanlarının sözünü dinlemeyip, ganimet elde etmek amacıyla yerlerini terkettikleri ve savaştan kaçtıkları için müslümanların zaferinin mağlubiyete dönüşmelerine sebep olduklarına pişman olup tevbe ettikleri için Allah onların günahlarını affetti. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, onlara azap etmede acele etmeyen, onlara yumuşak ve müsamahalı davranandır.

156) Ey iman edenler, yeryüzünde ticaret için sefere veya savaş için gazaya çıkan sonra ölen öz kardeşleri, aynı fikre sahip olan arkadaşları, nesep ve sıhrayet bağıyla bağlı bulundukları akrabaları ve sevdikleri kişiler için Allah'ın kaza ve kaderini yalanlayacak bir şekilde: "Eğer onlar yanımızda olsalardı ölmezler veya öldürülmezlerdi." diyen münafık ve kafirler gibi olmayın! Mü'minler Allah'ın kaza ve kaderine tam olarak teslim oldukları için şer amaçlı olarak eğer sözünü kullanmazlar. Bu söz Allah'ın kaza ve kaderine saygısızlıktır, kalplere sıkıntı verir. Kafirler müslümanların bu inancı karşısında hasret, üzüntü ve sıkıntı içerisinde oldu. Şüphesiz yaşatan da öldüren de Allah'tır. Eceller Allah'ın elindedir. Doğrusu Allah yaptıklarınızı hakkıyla gören ve hesaba çekendir!..

157) Andolsun ki Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, Allah'ın günahlarınızı bağışlaması ve rahmeti sonucu varacağınız ve elde edeceğiniz daimi Cennet nimetleri, münafık ve kafirlerin dünyadayken topladıkları bütün şeylerden daha güzel ve daha hayırlıdır.

وَلَيْتَ كُنْتُمْ لَكُمْ وَاسْتَعْفِرُوا لَهُمْ. وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ. (159) إِنَّ يَنْصُرْكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ. وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ. (160) وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغُلَّ يَأْتِ بِمَا عَلَى نَفْسِهِ. يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ. (161) أَقَمْنَ. اتَّبَعْنَ. رِضْوَانِ اللَّهِ. كَمَنْ. بَاءً. يَسْخَطُ مِنَ اللَّهِ وَمَا لَهُ جَهَنَّمَ وَبَنِينَ الْقَصِيرِ (162) هُمْ دَرَجَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ. (163) لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (164) أَوْلَمَّا أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ مِنْهَا قُلْتُمْ أَلَمْ يَأْتِ هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (165)

158) Andolsun ki ölseniz de öldürülse de ancak Al-lah'a toplanacaksınız!

159) Allah'ın rahmeti sebebiyle onlara yumuşak dav-randın; eğer kaba ve katı kalpli olsaydın elbette etrafın-dan dağılırlardı. Artık onları affet ve onlar için bağış-lanma dile. İş hususunda onlarla istişare et. Azmettiğin zaman da, artık Allah'a tevekkül et. Elbette Allah te-vekkül edenleri sever...

160) Allah size yardım ederse, kimse size galip gelemeyiz; sizi yardımsız bırakırsa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler de ancak Allah'a tevekkül etsinler.

161) Hiçbir nebinin hıyanet etmesi mümkün değildir. Her kim hainlik ederse, kıyamet günü o hıyanet ettiği şeyle gelir. Sonra da her nefse kazandığı tamamen öde-nir. Onlar zulmedilmezler.

162) Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın gazabıyla dönen ve varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Orası ne kötü bir dönüş yeridir.

163) Onlar Allah katında derece derecedirler?! Şüphesiz Allah yaptıklarını hakkıyla görendir.

164) Andolsun ki Allah mü'minlere aralarındaki kendi-lerinden olan rasulü göndermekle lütufta bulundu. On-lara O'nun ayetlerini okuyor, onları arındırıyor ve onla-ra kitap ile hikmeti öğretiyor. Oysa bundan önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.

165) İki katına uğrattığınız musibet size gelince mi: "Bu nereden?" dediniz. De ki: "O kendinizdendir." Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.

158) Ey insanlar! Andolsun ki ölseniz de öldürülse de nerede olursanız olun, ne şekilde ölürseniz ölün sonunda ancak Allah'ın huzurunda toplanacak ve yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekileceksiniz!

159) Ey Muhammed! Allah'ın rahmeti sebebiyle sen Uhud savaşından kaçanlara yumuşak davrandın, onları azarlamadın; eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, kırıcı sözlerle onurlarını rencide etseydin elbette onlar da etrafından dağılırlar ve sapıklığa düşerlerdi. Artık onların Allah hakkı dışında, sana karşı işledikleri hatalarını affet, görmezlikten gel ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Hakkında vahiy bulunmayan önemli işlerde takva sahibi mü'minlerle istişare et. İstişare sonucunda senin ve ümmetin için faydalı olacağını zannettiğin bir şeye karar verdiğin zaman da, artık Allah'a tevekkül et, O'na dayan, O'na güven ve işini yap, bir takım vesveselere kapılma, azimli ve kararlı ol. Elbette Allah tüm tedbirleri aldıktan sonra kendisine tevekkül edenleri, gönülden bağlananları, kaza ve kaderine teslim olanları sever. İstişare sonucu mü'minlerin menfaatine uygun kararların çıkmasına yardım eder. İstişare sonucu çıkan görüş Kur'an ve sahih sünnete aykırı ise bu görüşün İslam'da hiçbir değeri yoktur, reddedilir.

160) Ey iman edenler! Allah düşmanlarınıza karşı size yardım ederse, bilin ki, düşmanlarınızın sayısı, silahı, mühimmatı ne kadar çok olsa da kimse size galip gelemeyiz; fakat Allah size yardım etmez ve sizi kendi halinize bırakırsa, sayı silah ve mühimmat bakımından ne kadar güçlü olursanız olun kimse size yardım edemez. Mü'minler Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınırlar ve tüm tedbirleri aldıktan sonra ancak Allah'a tevekkül etsinler, O'na güvensinler, O'na dayansınlar, O'nun kaza ve kaderine teslim olsunlar.

161) Allah'ın, insanlara hakkı tebliğ etmesi için gönderdiği hiçbir nebinin ganimet malına hıyanet etmesi, hakkı gizlemesi mümkün değildir. Mü'min olan kimse masum nebilere hakkında böyle bir şey nasıl düşünebilir? Ganimet malına ihanet eden kimsenin durumu nebilere Allah tarafından bildirilir. Her kim gerek ganimet malına gerekse tüm emanetlere ihanet ederse, kıyamet günü o hıyanet ettiği şeyle Allah'ın huzuruna utanarak gelir. Sonra da her nefse kazandığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın tamamen ödenir. Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket edenler Cennete, uygun olarak hareket etmeyenler ise Cehenneme gireceklerdir.

162) Allah'a iman eden, O'nun rızasına uygun olarak salih amel işleyen kimse, Allah'ı inkar eden, O'nun gazabına neden olacak ameller işleyen ve bu yüzden varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Bu Allah'ın adaletine sığmaz. Cehennem ne kötü bir dönüş yeridir. Onlar orada sonsuza kadar azap içerisinde kalacaklardır. Mü'minler ise Cennete ebedi olarak mutlu bir hayat sürecektlerdir.

163) Kıyamet gününde mü'minler, eni gökler ve yerler kadar olan ebedi Cennete gireceklerdir. Kafirler ise yakıtı insanlar ve taşlar olan Cehennemde sonsuza dek kalacaklardır. Mü'minlerin Cennetteki seviyeleri de eşit olmayacaktır. Nasıl Cehennemden tabaka ve dereceleri varsa Cennetten de tabaka ve dereceleri vardır. Buna göre gerek Cennete girecek mü'minlerin, gerekse Cehenneme girecek kafirlerin dereceleri dünyada işledikleri amellere göre tesbit edilecektir. Cehennemden en dibinde münafıklar azap görecektir. Şüphesiz Allah insanların yaptıklarını hakkıyla gören ve hesaba çekendir.

164) Andolsun ki Allah mü'minlere Kureyş kabilesinden bir rasul göndermekle lütufta bulundu. O rasul onlara Allah'ın ayetlerini okuyor, onları şirk ve günahlardan arındırıyor, onlara Kur'an'ı ve sünneti öğretiyordu. Oysa onlar bundan önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.

165) Bedir'de onları iki katına uğrattığımız musibet Uhud'da size gelince mi: "Bu nereden başımıza geldi?" dediniz. Ey Muhammed! De ki: "O sizin yaptığınız hatalardan dolayıdır. Suçu kendinizde arayın." Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكَفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ (167) الَّذِينَ قَالُوا لِأَخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (168) سَبِيلَ اللَّهِ أَمْوَالًا بَلْ أَهْيَأَ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُزَرِّقُونَ (169) فَرَحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (170) يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ (171) الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ (172) الَّذِينَ قَالُوا لَكُمْ قَاتِلُوا النَّاسَ قَاتِلُوا النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ قَاخِشُوهُمْ قَرَادَهُمْ إِيْمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ

166) İki ordunun karşılaştığı gün size isabet eden de ancak Allah'ın izniyle mü'minleri belirlemek içindir.

167) Bir de kendilerine: "Gelin Allah yolunda savaşın ya da savunun!" denildiği zaman: "Eğer biz savaş (olacağın)ı bilseydik elbette size uyardık!?" diyen münafıkları ortaya koymak içindir. Onlar o gün imandan çok küfre yakındırlar. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylerler. Şüphesiz Allah gizlediklerini hakkıyla bilir.

168) Onlar öyle kimselerdir ki oturdukları halde kardeşleri için: "Bize itaat etselerdi öldürülmezlerdi?!" dediler. De ki: "Doğru kimselerseniz ölümü kendiniz-den uzaklaştırın!"

169) Allah yolunda öldürülen kimseleri sakın ölümler sanmayın! Aksine diridirler; Rableri katında rızıklanır-lar.

170) Allah'ın fazlından kendilerine verdikleri ile ferah içindedirler, arkalarından kendilerine katılmamış olan-lar için hiç bir korku olmadığını ve üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler.

171) Onlar, Allah'ın nimetini ve fazlını ayrıca Allah'ın mü'minlerin ecrini elbette zayı etmeyeceğini de müjdelemek isterler.

172) Onlar ki kendilerine yara dokunduktan sonra, Allah'ın ve Rasul'ün davetine uydular. Bunlardan iyilik eden ve sakınan kimseler için çok büyük bir ecir vardır!

173) Onlar öyle kimselerdir ki, insanlar kendilerine: "Muhakkak ki insanlar size karşı (ordu) topladı; onlardan korkun!" dediklerinde bu onların imanını artırdı da: "Allah bize yeter, o ne güzel vekildir!" dediler.

166) Uhud'da Muhammed'in ordusu ile Ebu Süfyan'ın ordusunun karşılaştığı gün size isabet eden yenilgi ancak Allah'ın izni, ilmi ve kazasıyla olmuştur. Bunun hikmeti Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olan, müslüman emire ve komutana itaat eden mü'minleri ve bozguncu münafıkları belirlemek, ortaya çıkarmak herkese hakettiklerinin karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın vermek içindir. Aksi taktirde insanların Allah'a karşı bahanesi olur.

167) Münafıkların lideri Abdullah b. Übey b. Selül, gençlerin sözünü dinleyip Medine dışında savaşmayı kabul ettiği için Rasulullah'a kızıp üç yüz kişiyi kandırarak Uhud'dan geri dönünce, Abdullah b. Amr es-Sülemi şöyle dedi: "Gelin Allah'ın dininin hakim olması için savaşın. Savaşmasanız bile mü'minlerin sayısını çoğaltın veya arkada savunma yapın!" Abdullah b. Übey b. Selül şöyle cevap verdi: "Biz müşriklerin korkutmak amacıyla geldiğini zannetmiştik. Savaş olacağını tahmin etmemiştik. Eğer savaş olacağını bilseydik elbette size uyardık!? Sonra sizin yaptığınız bir bakıma intihardır. Onlar sizin üç katınız. Bu şekilde savaşmak doğru değildir." İşte Allah bu kimselerin içlerindeki nifakı ortaya çıkardıktan sonra müslümanlar onlara dünyada gereken cezayı versin, ahirette de Allah onlara azap etsin diye bu imtihanı yapar. Abdullah b. Übey b. Selül baştan beri münafıktı. Tereddüt içerisindeki diğer münafıklar Uhud savaşının olduğu o gün takındıkları tavırlar nedeniyle imandan çok küfre yakındırlar. Münafıklar, müslüman ordusunu terkedince bu hareketleriyle kafirlere çok büyük bir iyilik yapmış oldular. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylerler. Şüphesiz Allah onların kalplerinde gizledikleri, şirki, küfrü ve nifakı hakkıyla bilir ve hesaba çeker.

168) Münafıklar öyle kimselerdir ki savaştan geri dönüp evlerinde oturdukları halde savaşa çıkan kardeşleri, arkadaşları, akrabaları için: "Bize itaat edip savaştan geri dönselerdi öldürülmezlerdi?!" dediler. Ey Muhammed! Onlara de ki: "Doğru söyleyen kimselerseniz ölümü kendinizden uzaklaştırın! Fakat siz bunu yapamazsınız. Çünkü eceller Allah'ın elindedir. Vakti gelince bir saniye bile ne önce ne de sonra olur, tam vaktinde ölüm kişiyi bulur. Bunu kimse engelleyemez. Bu, Allah'ın ezeli ilminde kayıtlıdır."

169) Ey iman edenler! Allah yolunda malıyla, canıyla, diliyle savaşan, mücadele eden, ölen veya öldürülen kimseleri sakın diğer ölümler gibi sanmayın! Onlara ölü demeyin! Aksine onlar diridirler, fakat dünya ile bir bağlantıları yoktur, ruhları cesetlerinden ayrılmıştır, cesetleri çürüyebilir; Rableri katında sizin mahiyetini anlayamayacağınız bir şekilde diri olup Allah'ın verdiği nimetlerle rızıklanırlar. Şehidler ruhları yeşil kuşların içerisinde Cennete girip çıkabilmekte, bir kısmı da Cennetin dış kapısındaki nehrin kenarında dolaşırlar. Borç, emanet ve kul hakkı hariç şehitlerin tüm günahları silinir. Şehid ve salihlerden medet ummak şirktir.

170) Şehidler Allah'ın lutfundan kendilerine verdikleri nimetler ile mutluluk içindedirler, dünyada olup henüz kendilerine katılmamış olan mü'minler için endişelenmeyi gerektirecek hiç bir korku olmadığını ve dünyada iken bıraktıklarına üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler.

171) Şehidler ayrıca Allah'ın nimetini, fazlını, keremini, ecrilerin eksiksiz verileceğini geride kalan mü'minlere müjdelemek isterler.

172) Uhud yenilgisinden sonra, Allah'ın ve Rasul'ün davetine uyarak müslümanların güçlü olduğunu isbat etmek için Hamrau'l-Esed gazvesine çıkan, iyilik eden ve Allah'tan sakınan Ebubekir ve Zübeyir gibiler için Allah katında çok büyük bir ecir olan Cennet vardır!

173) Ebu Süfyan'ın gönderdiği Naim b. Mes'ud el-Eşcai mü'minlere: "Muhakkak ki Ebu Süfyan ve beraberindeki kafirler sizi yoketmek için çok büyük bir ordu topladılar; onlardan korkun! Onlara karşı gelecek gücünüz yok!" dediklerinde bu onların imanını, ihlasını, takvasını artırdı da: "Allah bize yeter, o ne güzel vekildir, sığılacak dayanaktır!" dediler ve Allah yolunda savaşarak şehid oldular.

وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ (174) إِنَّمَا
دَلَّكُمْ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا
تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِي إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
(175) وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ
فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَنْ يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا
يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا فِي
الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (176) إِنْ
الَّذِينَ اسْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ
يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
(177) وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
ئُمِّلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّي
لَهُمْ لِيَزَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ
(178) مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ
عَلَى مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ
مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ
رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمُّوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَإِنْ تَوَلَّوْا يَتَّبِعُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ
(179) وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا
آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا
بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

174) Bunun üzerine kendilerine hiç bir kötülük dokun-madan Allah'ın nimeti ve lütfuyla döndüler; çünkü Al-lah'ın rızasına uydular. Şüphesiz Allah çok büyük lütf sahibidir.

175) İşte o şeytandır ki ancak kendi velilerini korkutur; eğer mü'min iseniz onlardan korkmayın, benden kor-kun!

176) Küfürde koşanlar seni üzmesin; çünkü onlar Al-lah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. Allah ahirette onlara hiçbir nasip vermemeyi diliyor. Doğrusu onlar için çok büyük bir azap vardır.

177) Elbette ki imana karşılık küfür satın alanlar Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. Doğrusu onlar için çok acıklı bir azap vardır!

178) Kafirler, onlara mühlet vermemizi kendileri için asla bir hayır zannetmesinler. Onlara ancak günahlarını artırmak için mühlet veriyoruz. Şüphesiz ki onlar için alçaltıcı bir azap vardır!

179) Allah iyiyi kötüden ayırmaksızın mü'minleri üze-rinde bulunduğunuz hal üzere bırakacak değildir. Doğ-rusu Allah size gaybı da bildirecek değildir. Fakat Allah rasullerinden dilediğini seçer. O halde Allah'a da rasullerine de iman edin! Eğer iman eder ve sakınır-sanız sizin için çok büyük bir ecir vardır.

180) Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeylerde cimrilik edenler, bunun kendileri için daha hayırlı ol-duğunu zannetmesinler. Aksine bu onlar için şerdir. Kı-yamet günü cimrilik ettikleri şey boyunlarına dolana-caktır. Şüphesiz göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Elbette ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır!

174) Hamrau'l-Esed seferine çıkan mü'minler Allah'ın rızasına uygun olarak hareket ettikleri için kendilerine hiç bir kötülük dokunmadan Allah'ın nimeti ve lütfuyla sağ salım bol ticari kazançla Medine'ye geri döndüler. Şüphesiz Allah çok büyük lütf sahibidir. İhlâslı olan her mü'min dört mükafata nail olacaktır. Hem dünya kazancı, hem ahiret kazancı, hem kafirlerin zararından emin olma, hem de Allah'ın rızasını kazanma...

175) Ey iman edenler! Müşriklerin sayısını abartarak söyleyen Ebu Süfyan'ın gönderdiği Naim b. Mes'ud el-Eşcai'nin gayesi sizin, müşrik dostlarından korkmanızı sağlamaktır; eğer gerçekten mü'min iseniz ölüm veya dünya metaini kaybetme endişesiyle onlardan korkmayın. Çünkü onlar şeytanın hizbidir ve kaybedenlerden olacaktır. Yalnızca benim dünya ve ahirette vereceğim azaptan korkun! Allah'tan gerçekten korkan kişi, O'nun emrettiği şeyleri yerine getirir, yasakladıkları şeylerden de kaçınırlar. Allah'tan başka kimsenin zarar veremeyeceği bir konuda ölü veya diri bir kimseden korkmak, kafirlerden korktuğu için farz olan cihadı, tebliği terketmek, helal haram konularında onlara itaat etmek, farz olan bir ibadeti terketmek imana aykırıdır, şirkittir. Yırtıcı hayvanlardan veya Allah'ın izin vermesiyle kafirlerin elleriyle zarar gelmesinden korkması ve bu sebeple tedbir alması ise küfür olmayan fitri korkulardandır.

176) Ey Muhammed! Uhud savaşında müslümanların başına gelen musibetten sonra mürted olup şirk ve küfre bağlı olan kişilere doğru koşanlar ve bu yolda yarışanlar seni üzmesin; çünkü onlar bu halleriyle Allah'a hiçbir zaman zarar veremez ve hakkın yayılmasına engel olamazlar. Kafirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır. Bu yüzden Allah ahirette onlara hiçbir hayır nasip etmemeyi diliyor. Doğrusu onlar için ahirette çok büyük ve ebedi bir azap vardır.

177) Elbette ki imana karşılık küfür satın alanlar Allah'a ve mü'minlere hiçbir şekilde zarar veremezler. Ancak kendilerine zarar verirler. Kafirlerin sayıları ne kadar çok olursa olsun, ne kadar çok çaba sarfederlerse etsinler Allah'ın nurunu hiçbir zaman söndüremeyeceklerdir. Doğrusu onlar için ahirette çok acıklı ve ebedi bir azap vardır! Allah bu gerçeği mü'minlerin imanlarını sağlamlaştırmak, Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere sabredebcek bir seviyeye getirmek amacıyla anlatmaktadır.

178) Kafirler, işledikleri şirk, küfür ve zulümlere karşı onlara azap etmeyip rızık vererek biraz mühlet vermemizi, dünyada rahat yaşamalarına izin vermemizi kendileri için asla bir hayır zannetmesinler. Onlara ancak şımarıp günahlarını artırmak için mühlet veriyor, onları derece derece azaba yaklaşıyoruz. Şüphesiz ki onlar için ahirette alçaltıcı ve ebedi bir azap vardır! Gerçek müslüman, Allah'ın verdiği nimete şükreder, şımarmaz, bu malı Allah yolunda infak eder. Malı kaybettiği zaman da sabreder, feryad etmez.

179) Ey iman edenler! Allah iyiyi kötünden, cömert cimriden, ihlâslı olanı münafık olandan ayırmaksızın sizleri şu üzerinde bulunduğunuz hal üzere bırakacak değildir. Doğrusu Allah size gaybı da bildirecek değildir. Bu yüzden siz zahire göre hüküm verirsiniz Fakat Allah rasullerinden dilediğine gaybı bazı bilgileri vahiy yoluyla bildirebilir. Münafıkların gizli hallerini deşifre edebilir. O halde Allah'a da rasullerine de O'nun istediği şekilde iman edin! Eğer iman eder ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak O'nun emirlerini yerine getirir, yasaklarından kaçınır ve O'nun azabından sakınırsanız ahirette sizin için çok büyük bir ecir olan Cennet vardır.

180) Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeyleri Allah yolunda harcamayıp cimrilik edenler, heva ve heveslerinin doğrultusunda harcayanlar bunun kendileri için daha hayırlı olduğunu zannetmesinler. Aksine bu onlar için şerdir. Kıyamet günü cimrilik ettikleri şey boyunlarına dolanacak ve onlara bu şekilde azap edecektir. Şüphesiz göklerin ve yerin sahibi, hakimi Allah'dır. Allah'ın huzuruna geldiğinizde o mallarınızın size hiçbir faydası olmayacaktır. Elbette ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır!

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ
اللَّهَ فَقِيرٌ وَخَنٌّ أَعْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا
قَالُوا وَقَتْلُهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
دُوفُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (181) ذَلِكَ بِمَا
قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ
لِّلْعَبِيدِ (182) الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
عَهْدٌ إِلَيْنَا إِلَّا نُونَمِّنْ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِيَنَا
بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ
رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي
قُلْتُمْ قَلِمٌ قَلَمْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ (183) قَالُوا كَذَّبُوا فَقَدْ
كَذَّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (184) كُلُّ
نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ
أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ
النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ قَارَ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ الْعُرُورِ (185)
لَتَبْلُؤَنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنْ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَدَى
كَثِيرًا وَإِنْ يَصْضُرُوا وَتَتَّقُوا قَالُوا ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (186)

181) “Doğrusu Allah fakirdir, biz zenginiz!?” diyen kimseleri Allah iştmiştir. Elbette ki o dediklerini ve nebileri haksız yere öldürmelerini yazacağız da: “Tadın yakıcı azabı!” diyeceğiz.

182) İşte bu ellerinizle hazırladığınız şeyler sebebiyle-dir. Şüphesiz Allah kullarına asla zulmetmez.

183) Onlar dediler ki: “Doğrusu hiçbir rasule ateşin yi-yeyeceği bir kurban getirinceye kadar inanmamamız için Allah bizden söz aldı.” De ki: “Elbette ki benden önce size rasuller apaçık delillerle ve söylediğiniz şeylerle gelmişlerdi. Doğru kimseler idiyse onları niçin öldürdünüz?”

184) Buna rağmen seni yalanlarsa elbette senden önce açık deliller, sahifeler ve aydınlatıcı kitap ile gelen ra-suller de yalanlanmışlardı.

185) Her nefis ölümü tadacaktır. Muhakkak kıyamet günü ecirleriniz tamamen ödenecektir. Her kim o ateş-ten uzaklaştırılır ve Cennete konulursa muhakkak kur-tulmuştur! Elbette ki dünya hayatı aldatıcı bir metadan başka bir şey değildir.

186) Andolsun ki mallarınız ve canlarınız hususunda imtihan edileceksiniz ve kesinlikle sizden önce kitap verilen kimselerden ve müşriklerden çok eziyet duya-caksınız. Doğrusu sabreder ve sakınırsanız azmedilmesi gereken işlerdendir!?

181) “Doğrusu Allah fakirdir, biz zenginiz, bu yüzden bizden sadaka istiyor!?” diyen cahil Yahudilerin sözünü Allah iştmiştir. Elbette ki o dediklerini ve hakkı tebliğ eden nebileri haksız yere öldürmelerini yazacağız da Kıyamet günü: “Tadın yakıcı ve ebedi azabı!” diyeceğiz. Yahudiler dedelerinin yolundan gittikleri, onların küfür ve günahlarına rıza gösterdikleri için nebileri öldürme olayı atalarına ait olmasına rağmen onlara nisbet edilmiştir. Ayrıca bunlar da atalarının izinden giderek Rasulullah’ı öldürmek istemişlerdir.

182) İşte bu azabın sebebi dünyada iken azalarınızla işlediğiniz şirk, küfür ve günahlar sebebiyledir. Şüphesiz Allah kullarına asla zulmetmez. Nebi ve rasuller göndererek onları hak yola çağırır. Batıl yoldan uzaklaşmayı öğretir. Ahiret gününde de herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verir.

183) Yahudiler Rasulullah’ın risaletini inkar etmek ve insanları şüpheye düşürmek amacıyla dediler ki: “Doğrusu hiçbir rasule gökten gelen ateşin yiyeceği bir kurban mucizesini gösterinceye kadar inanmamamız için Allah bizden söz aldı.” Ey Muhammed! De ki: “Elbette ki benden önce size birçok nebi ve rasuller apaçık delillerle ve istediğiniz şeylerle gelmişlerdi. Doğru ve samimi kimseler idiyse onları niçin haksız yere öldürdünüz?” Allah İsrailoğullarına ganimetleri haram kıldığı dönemlerde onlar ganimetleri topluyorlardı ve sonra gökten bir ateş gelip bu ganimetleri yakıyordu. Bu sebeple onlar daha sonra aşırı giderek böyle bir hakka sahip olmadıkları halde kendilerine gönderilen her rasul ve nebiden böyle bir mucize getirmelerini istediler. Bu mucizeyi getirmeyenleri inkar ettiler. Allah onları imtihan amacıyla daha sonraki rasullere bu mucizeyi de verdi. Buna rağmen hakkı inkar ettiler, rasullere uymadılar. Aslında onlar bu konuda samimi değillerdi. Çünkü Musa da böyle bir mucize getirmemişti. Fakat ona inanmışlardı. Ayetteki “Kurban”dan kasıt; Allah’a yaklaşmak için takdim edilen her maddi şeydir.

184) Ey Muhammed! Yahudiler apaçık deliller getirmene, onların maslahat ve mutluluğunu istemene ve kendinin Allah tarafından gönderilmiş rasul olduğunu ispat etmene, aslında seni öz oğullarını tanıdıkları gibi tanımalarına rağmen seni yalanlarsa üzülmel! Elbette senden önce açık deliller, hikmetler, tavsiyeler ve öğütlerle dolu sahifeler ve aydınlatıcı bir kitap olan Tevrat ile gelen nebi ve rasuller de yalanlanmış, çeşitli iftira ve işkencelere maruz kalmışlardı. Tarih boyunca hakkı isteyenler daima az olmuştur. Bu yüzden bir davanın haklı olması bağlularının sayısıyla orantılı değildir. Kafirlerin zulümleri müslümanı yıldırmamalıdır. O, hak bildiği davada dimdik ve kararlı bir şekilde yürümelidir.

185) İnsan, melek, cin gibi her nefis Allah’ın belirlediği bir gün ölümü mutlaka tadacaktır. Dünya hayatı ne kadar uzarsa uzasın bir gün sona erecektir. Dünya hayatı fanidir. Baki olan hayat ise ahiret hayatıdır. Kim açık deliller getirdiği halde rasule inanmayıp karşı gelirse büyük azaba uğrayacaktır. Rasule inanıp hayatını buna göre düzenleyenler ise Cehennemden kurtulacak ve sonsuza kadar mutlu bir hayat yaşayacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın tamamen ödenecektir. Her kim yakıtı insanlar ve taşlar olan o ateşten uzaklaştırılır ve Cennete konulursa muhakkak kurtulmuştur! Elbette ki dünya hayatı aldatıcı ve oyalayıcı bir metadan başka bir şey değildir. Dünya metai ancak akılsız insanları aldatır. Dünya metai, kabuğu güzel, içi çirkin veya acı olan bir meyveye benzer. Kabuğuna bakıp da içinin gerçeklerini düşümmeyen kişi aldanır.

186) Ey iman edenler! Andolsun ki mallarınız ve canlarınız hususunda imtihan edileceksiniz. Sizden önce kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan, putperest ve müşriklerden bir çok eziyete maruz kalacaksınız. Doğrusu Allah’ın emirlerine, yasalarına ve Allah yolunda başınıza gelen sıkıntılara sabreder ve Allah’tan sakınılması gerektiği şekilde sakınırsanız işte bunlar yarışarak yapmaya değer işlerdendir

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ. فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ تَمَتًّا قَلِيلًا قَلِيلًا. مَا يَشْتَرُونَ. (187) لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُتُوا وَيُجِئُونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسِبْنَهُمْ بِمَقَارَةٍ مِنْ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ. (188) وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. (189) إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ. (190) الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُحْبَاتِكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ. (191) رَبَّنَا إِنَّكَ مِنْ تَذَلُّ النَّارِ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ. وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ. (192) رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُتَدَايِعًا يُتَادَى لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ. فَأَمَّا رَبَّنَا فَاعْفُوْا لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ. (193) رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ. (194)

187) Hani Allah kitap verilenlerden: “Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız ve onu gizlemeyeceksiniz!” diye kesin bir söz almıştı. Onlar ise onu sırtlarının arkasına attılar ve ona karşılık az bir değer satın aldılar. Satın aldıkları o şey ne kötüdür!

188) Yaptıklarıyla sevinen, yapmadıklarıyla övülmek-ten hoşlananları sakın (kurtulmuş) sanma! Onların azaptan kurtulacaklarını zannetme! Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

189) Göklerin de yerin de mülkü Allah’ındır. Muhakkak ki Allah her şeye kadirdir.

190) Andolsun ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece-nin ve gündüzün ardı ardına gelmesinde, akıl sahipleri için ayetler vardır...

191) Onlar ki, ayakta iken, otururken, yanları üzerinde yatarken Allah’ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında düşünerek şöyle derler: “Rabbimiz sen bunları boşuna yaratmadın, seni tesbih ederiz, artık bizi ateş azabından koru!”

192) “Rabbimiz, doğrusu sen kimi ateşe atarsan onu muhakkak hakir etmişindir, elbette zalimlerin yardımcısı da yoktur.”

193) “Rabbimiz doğrusu biz: “Rabbimize iman edin.” diye imana çağıran bir davetçi işittik ve hemen iman et-tik. Rabbimiz artık bizim günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört ve bizi iyilerle beraber al!”

194) “Rabbimiz bize rasullerine vaad ettiğin şeyi bize ver ve bizi kıyamet günü rüsva etme, elbette ki sen vadinden dönmezsin!”

187) Hani Allah nebi ve rasulleri vasıtasıyla kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan: “Tevrat’ı ve İncil’i mutlaka insanlara tam olarak açıklayacaksınız, saptırmayacaksınız, tahrif etmeyeceksiniz ve onu asla gizlemeyeceksiniz! Gelecek olan Rasule ve getirdiklerine tabi olacaksınız!” diye kesin bir söz almıştı. Onlar ise hakkı gizlemek, tahrif etmek, sapık tevillerle tevil etmek ve son Rasulü inkar etmek suretiyle kitabı sırtlarının arkasına attılar ve ona karşılık fani olan dünya malından az bir değer satın aldılar. Satın aldıkları o şey ne kötüdür! Satın aldıkları o şeyler, onları Cennet azabından kurtaramayacaktır. Dünya ve içerisindeki tüm mallar ahiret nimeti yanında az hükmündedir. Asla kişiyi azaptan kurtarmaya fayda vermez.

Din adamlarının hakkı gizleme, saptırma ve tahrif etme sebepleri: 1- Tağutların rızasını, memnuniyetini, verecekleri mevki, makam ve diğer maddi menfaatleri kazanma veya verecekleri ceza ve azaptan kurtulma gayesiyle tahrif etme. 2- İnsanların sevgisini kazanmak, zenginleri şahsına bağlamak ve toplumda değer kazanmak gayesiyle tahrif etme. 3- Din adamlarının birbirleri arasındaki cedelleşme ve tartışmalardan kaynaklanan tahrif etme. 4- Bazı din alimleri, cahil olmalarına rağmen, insanların kendilerine Alim demeleri veya cahilliklerinin ortaya çıkmaması için, manalarını bilmedikleri ayetleri, kafalarına göre yorumlayarak tahrif ederler.

188) Ey Muhammed! Gerçekleri bile bile gizleyen, saptıran ve bu yaptıklarıyla sevinen, aynı şekilde cihada katılmayıp bir takım bahaneler uydurup yapmadıkları şeyleri söyleyen ve bundan dolayı övülmekten hoşlanan kibirli ve riyakar münafıkları, Yahudileri sakın kurtulmuş, Cennet mutluluğunu elde etmiş sanma! Onların azaptan kurtulacaklarını zannetme! Onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır.

189) Göklerin de yerin de mülkü ve hakimiyeti Allah’ındır. Muhakkak ki Allah her şeye kadirdir. Hiçbir şey O’na ağır gelmez.

190) And olsun ki göklerin, yerin ve içindeki gezegenler, yıldızlar, dağlar, denizler, nehirler, bitkiler, ağaçlar, hayvanlar ve insanların yaratılışında, gecenin ve gündüzün düzenli olarak birbiri ardınca gelmesinde, akıl sahipleri için Allah’ın varlığını, birliğini, azametini, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığını isbat eden ayetler, ibretler ve deliller vardır...

191) Akıl sahibi olup iman edenler, imanın gereği olarak Allah’ın emirlerini yerine getirirler, yasakladıkları şeylerden kaçınırlar, ayakta iken, otururken, yanları üzerinde yatarken her halukarda Allah’ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında düşünerek şöyle derler: “Rabbimiz sen bunları boşuna yaratmadın. Çünkü bunları yaratan varlık, boş şeylerle uğraşmaz. Her yaptığı amelde bir hikmet vardır. Seni her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederek tesbih eder, layık olduğun şekilde yüceltiriz, artık bizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateş azabından koru! Bizleri rahmetinle Cennete girdir!”

192) “Rabbimiz, doğrusu sen işledikleri şirk, küfür ve zulümleri nedeniyle kimi ateşe atarsan onu muhakkak hakir, zelil ve perişan etmişindir, elbette Allah’ın emirlerini inkar eden, Allah’a şirk koşan, insanların haklarını gasbederek onlara zulmeden zalimlerin Allah’ın azabından kurtaracak yardımcısı da yoktur.”

193) “Rabbimiz doğrusu biz: “Rabbimize iman edin ve bu imanın gereği salih amel işleyin.” diye imana çağıran bir davetçi işittik ve hemen ona iman ettik, getirdiklerine kayıtsız şartsız teslim olduk. Rabbimiz artık bizim hatalarımızı ve günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ve kusurlarımızı ört ve bizi iyi ve salih olan müminlerle beraber vefat ettir!”

194) “Rabbimiz bize rasullerine vaad ettiğin Cenneti bize ver ve bizi kıyamet günü rezil rüsva etme, elbette ki sen vadinden dönmezsin! Bizim bu konuda zerre kadar şüphemiz yok, bir an önce bu nimete kavuşmak istiyoruz!”

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ
عَمَلَ غَافِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْتَى
بَعْضُكُمْ مِّنَ الْبَعْضِ قَالُوا هَاجِرُوا
وَأُخْرِجُوا مِنِّي دِيَارَهُمْ وَأَوْدُوا فِي
سَبِيلِي وَقَاتِلُوا وَقَاتِلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَآدْخُلَنَّهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حُسْنُ الثَّوَابِ (195) لَا يَغُرَّتْكَ
تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ (196)
مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبُنَى
الْمِهَادِ (197) لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا نُرْآ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ (198) وَإِنَّ مِنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ
لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ (199) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (200)

195) Rableri dualarına icabet etti: “Şüphesiz ben erkek olsun kadın olsun –ki bazınız bazınızdandır- sizden hiçbir çalışanın amelini boşa çıkarmayacağım. Hicret eden, yurtlarından çıkarılan, yolunda eziyet edilen, savaşan ve öldürülen kimseler var ya; andolsun ki onların kötülüklerini örteceğim ve elbette onları altından nehirler akan Cennetlere koyacağım. Bu Allah’tan mükafattır. Doğrusu en güzel mükafat Allah katındandır.”

196) Kafirlerin beldelerinde dönüp durmaları seni aldatmasın!

197) Az bir geçimlik sonrasında onların varacakları yer Cehennemdir. Doğrusu orası ne kötü bir yataktır.

198) Rablerinden sakınanlar için de altından nehirler akan ve içlerinde kalıcı oldukları Cennetler vardır ki bu, Allah katındandır. İyilik yapanlar için Allah katında olan şeyler daha hayırlıdır.

199) Doğrusu kitap ehlinden, Allah’a, size indirilene ve kendilerine indirilene iman eden kimseler vardır. Al-lah’tan korktukları için Allah’ın ayetlerini az bir bedel ile değiştirmezler. İşte onlar var ya, onların ecirleri Rableri katındadır. Şüphesiz Allah hesabı çok çabuk görendir.

200) Ey iman edenler, sabredin, sabırda yarışın! Allah yolunda nöbet tutun ve Allah’tan sakının; umulur ki kurtuluşa ersersiniz!..

195) Rableri bu ihlâslı mü’minlerin dualarına icabet etti ve şöyle buyurdu: “Şüphesiz ben erkek olsun kadın olsun sizden hiçbir çalışanın amelini boşa çıkarmayacağım. Erkek ve kadın Allah’a karşı sorumluluk bakımından eşit olduğu için sevap ve ceza bakımından da eşittir. Çünkü kadınlar erkeklerden, erkekler de kadınlardan meydana gelmiştir. Erkekler bazı konularda kadınlardan daha çok sorumlu oldukları için kadınlardan bir derece daha üstündür. Allah’ın dinini daha iyi yaşamak için bulunduğu yerden daha uygun yere hicret eden, yurtlarından sürgün edilerek zorla çıkarılan, maddi ve manevi baskıya maruz kalan, yolunda işkence ve eziyet edilen, Allah’ın dinini ortadan kaldırmak isteyenlere karşı mahiyetle, canıyla ve diliyle savaşan ve bu uğurda öldürülerek şehid edilen kimseler var ya; andolsun ki onların kötülüklerini örteceğim ve elbette onları odalarının ve ağaçlarının altından sudan, süttten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere koyacağım. Bu Allah’tan mükafattır. Doğrusu en güzel mükafat Allah katındandır.”

196) Ey İman edenler! Kafirlerin beldelerinde zahiren zevk sefa içerisinde dönüp durmaları, sizler gibi imtihan edilerek sıkıntılara maruz kalmamaları için sizi aldatmasın, üzmesin! Bunlar geçicidir. Allah, onların ahirette daha çok azap görmeleri için günah işlediklerinde başlarına musibet vermemektedir.

197) Kafirler ne kadar yaşarsa yaşasınlar ahiret nimetlerine nazaran az bir geçimlik sonrasında onların varacakları yer, içlerinde ebedi olarak kalmak üzere Cehennemdir. Doğrusu orası ne kötü bir yatak ve barınacak yerdir! Kafirlerin tek düşüncesi ve uğruna mücadele verdikleri amaçları, dünyayı kazanmaktır. Bu amaçlarına ulaşabilmek için her şeyi, her yolu mübah görürler. Tek hedefleri; mal, mülk, mevkii ve şöhrat elde etmektir. Bu yüzden onların ahirette hiçbir nasibi yoktur. Onlar için can yakıcı bir azap vardır.

198) Dünya hayatına fazla önem vermeyen, ahiret mutluluğunu elde etmek için Rablerinden gerçek manada sakınan, O’nun istediği ve razı olduğu bir şekilde yaşayan kimseler için de ahiret gününde odalarının ve ağaçlarının altından sudan, süttten, şaraptan ve baldan nehirler akan ve içlerinde ebedi olarak kalıcı oldukları Cennetler vardır. İyilik yapanlar için Allah katında olan nimet ve mükafatlar daha hayırlıdır.

199) Ey İman edenler! Doğrusu kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlardan Abdullah b. Selam ve Necaşi gibi bazı kimseler, Allah’ın uluhiyyet, rububiyyet, isim ve sıfat tevhidinde, size indirilen Kur’an’ın tamamına, onun hükmünün kıyama kadar baki kalacağına, onu getiren Muhammed’in şeriatına bağlı kalacağına ve kendilerine indirilen Tevrat ve İncil’in Allah katından gelen gerçek hallerine iman ederler. Onlar, Allah’tan korktukları, Allah’a tam anlamıyla gönülden boyun eğdikleri için Allah’ın ayetlerini üç kuruşluk dünya menfaati karşılığında değiştirmezler, saptırmazlar, gizlemezler. Allah’ın razı olduğu bir hayat sürdürürler. İşte onlar var ya, onların ecirleri Rableri katındadır. Onlar Cennetlerde mutluluk ve refah içindedirler. Şüphesiz Allah hesabı çok çabuk gören ve herkese yaptıklarının karşılığını eksiksiz verendir. Hiçbir şey O’na ağır gelmez.

200) Ey iman edenler, Allah’ın emirlerini yerine getirme ve yasaklarından kaçınma konusunda, Allah yolunda başlarınıza gelen eziyetlere karşı sabredin, Allah’ın düşmanlarından daha sabırlı ve daha üstün olun, sabırda ve hayırlı işlerde Allah rızası için birbirinizle yarışın! Allah yolunda cihad edin, sınırlarda nöbet tutun, cihad yerlerinde devamlı hazır bulunun, kafirlerin İslam’ı yoketmek için uyguladıkları ve uygulayacakları planlara karşı daima alarmda bulunun, gevşeklik göstermeyin, namazı sabırla bekleyin ve Allah’a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O’nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah’ın azabından sakının; umulur ki iman üzere ölüp Allah’ın rahmetiyle Cennete girip kurtuluşa ersersiniz!..

Tasavvuf ehlinin iddia ettiği şeyhin ruhaniyetinden yardım isteme (rabta) olayının bu ayetle bir ilgisi yoktur. Bu batıl bir yorumdur, şirktr.

4- en-NİSA SURESİ

(Medine'de inmiştir. 176 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla..

- 1- Ey insanlar, sizi tek bir nefisten yaratan ve ondan eşini yaratan ve her ikisinden pek çok erkek ve kadın türeten Rabbinizden sakının. Kendisiyle birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağını kesmekten de sakının. Muhakkak ki Allah sizi hakkıyla gözetlemekte olandır!
- 2- Yetimlere mallarını verin ve pisi temizle değiştirme-yin. Onların mallarını sizin mallarınızla beraber yeme-yin. Muhakkak ki bu çok büyük bir günahdır.
- 3- Yetim kızlar hakkında adaletsizlikten korkarsanız, sizin için helal olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder ni-kahlayın. Yine adaletsizlikten korkarsanız bir tane veya sağ ellerinizin sahip olduğu vardır. İşte bu ayrılmama-nız için daha uygundur.
- 4- Kadınlara mehirlerini bir hak olarak verin. Bununla beraber gönül hoşluğu ile ondan bir şey size bağışlar-larsa, onu da afiyet ve kolaylıkla yiyin.
- 5- Allah'ın sizin için kıyam sebebi kıldığı mallarınızı aklı ermeyenlere vermeyin de onlardan onları rızıklandırın, onları giydirin ve onlara güzel söz söyleyin.
- 6- Yetimleri nikah çağına ulaşınca kadar deneyin. Onlardan bir olgunluk sezerseniz onlara mallarını he-men teslim edin. Büyüyecekler diye onları israf ederek alel acele yemeyin. Zengin olan iffetli olsun fakir olan da meşru olarak yesin. Mallarını onlara teslim ettiğiniz zaman da onlara dair şahit bulundurun. Şüphesiz hesap görücü olarak Allah yeter.

- 1- Ey insanlar, dil, renk, şekil ve suret bakımından birbirinizden farklı olmanıza rağmen hepinizi yeryüzünün muhtelif yerlerindeki topraklardan yarattığı, tek bir nefis olan Adem'den yaratan, nimetleriyle terbiye eden, rızıklandıran, yaşatan, Adem'in kaburga kemiğinden de eşi Havva'yı yaratan ve her ikisinden pek çok erkek ve kadınlar türeten Rabbinizden emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakının! Kendisiyle yemin ederek birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve yemin etmeksizin istediğiniz rahimlerden, akrabalık bağını kesmekten de sakının. Her ne kadar dil, renk, şekil ve suret bakımından birbirinizden farklı iseniz de sonuçta hepiniz aynı anne ve babadan meydana geldiğiniz için kardeş sayılırsınız. Bu yüzden ırkçılık yapmayın, birbirinizi ezmeyin, zulmetmeyin. Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'a girin ve gerçek anlamda kardeş olun. Muhakkak ki Allah sizi hakkıyla gözetlemekte olup herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar eksikliğe uğratmaksızın verecektir! İnsanların maymun veya amipten türediğini iddia eden Darwin teorisi İslam itikadına ters olup, apaçık şirktir, küfürdür. İslam düşmanı olmayan kafir akrabaya iyilik yapmak caizdir.
- 2- Ey vasiiler, vasisi olduğunuz yetimlere tasarrufunuz altında bulundurduğunuz mallarını, yetim buluş çağına gelmemişse ihtiyaçlarını kendi mallarından adaletle giderin, buluş çağına ermişse ona zulmetmeksizin eksiksiz bir şekilde verin ve yetimin malından iyi ve kaliteli olanı alıp yerine kötü ve kalitesiz olanı vermeyin. İhtiyacınız olmadığı halde onların mallarını kandırma ve aldatma yoluyla gasbedip sizin mallarınızla beraber haram yolla yemeyin. Muhakkak ki bu çok büyük bir günahdır. Bunun cezasını dünya ve ahirette mutlaka göreceksiniz. Aranızdaki akrabalık ve din kardeşliği bağını unutmayın.
- 3- Ey iman edenler, kendileriyle evlendiğiniz yetim kızlar hakkında adaletsizlik etmeyin, onların mehirlerini diğer kadınlara verdiğiniz gibi verin, onların malları konusunda gösterdiğiniz hassasiyeti namusları konusunda da gösterin, onlarla zina etmeyin, onlara merhametli olun. Eğer onlara adaletsizlik etmekten korkarsanız, sizin için helal ve temiz olan diğer kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikahlayabilirsiniz. İslam'da sınırsız evlilik yoktur. Bir nikah altında en fazla dört hanım bulundurulabilirsiniz. Çoğul evlilik yaptığınızda hanımlar arasında yedirme, giydirme ve yanlarında geceleme konusunda adaletsizlik etmekten korkarsanız bir tane ile veya sağ ellerinizin sahip olduğu cariyeyle ile yetinin. İşte bu adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.
- 4- Evleneceğiniz kadınlara mehirlerini Allah'tan gelen bir hak olarak gönül hoşnutluğuyla verin. Bununla beraber maddi veya manevi baskı olmaksızın, kötü davranılmaksızın, kandırma ve aldatılmaksızın, hile yapılmaksızın gönül hoşluğu ile mehirin bir kısmını veya tamamını size bağışlarsa, onu da afiyet ve kolaylıkla yiyin.
- 5- Allah'ın sizin için geçimimize dayanak kıldığı mallarınızı aklı ermeyen, malını düşünmeden, rast gele harcayan kimselere, delilere, müflislere, buluşa ermemiş çocuklara vermeyin. Bu kimseler malları iyi bir şekilde değerlendiremeyeceği için malların çar-çur edilmesine sebep olur. Aranızda kin ve düşmanlık girer. Siz o malları iyi bir şekilde değerlendirin ve o malların kazancından onları rızıklandırın, giydirin ve onlara şeytanın kalplerine vesvese vermemesi için güzel söz söyleyin, malların sahiplerinin kendileri olduğunu sizin sadece emanetçi olduğunuzu, onların menfaati için malı çalıştırdığınızı söyleyin. Çocuk, deli, müflis, sefih erkek ve kadının malına el koyup, çoğaltması veya çalıştırılması için başkasına vermek caizdir. Buna hacr denir.
- 6- Yetimleri nikah çağına ulaşınca kadar deneyin. Olgun olup mallarını israf etmeyeceğini anlarsanız onlara mallarını hemen teslim edin. Büyüyecekler ve geri alacaklar diye sizde emanet duran o malları israf ederek alel-acele yemeyin. Zengin olan veli, yetimin malını yemekten sakınıp iffetli davranışın, fakir olan da meşru ölçüler içerisinde ihtiyacı ve emeğine uygun olarak, israf etmeksizin yesin. Mallarını onlara tam olarak teslim ettiğiniz zaman ihtilaf çıkmaması için iki şahit bulundurun. Şüphesiz hesap görücü olarak Allah yeter.

لِلرَّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ
كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا (7) وَإِذَا حَضَرَ
الْفِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا
لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا (8) وَلْيَخْشَ الَّذِينَ
لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا
خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَقُولُوا اللَّهُمَّ
قَوْلًا سَدِيدًا (9) إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ ثَأْرًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا (10)
يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ
حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ
اِثْنَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثُ مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ
وَاحِدٍ مِنْهُمَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ
كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ
وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ كَانَ لَهُ
إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ
يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنًا وَإِلَى الْوَصِيَّةِ لَا
تَدْرُونَ أَنَّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةً
مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

(11)

7) Ana babanın ve yakın akrabaların bıraktıklarından erkekler için bir pay vardır. Kadınlar için de ana baba ve yakın akrabaların bıraktığından bir pay vardır ki ondan az veya çok farz kılınmış bir paydır.

8) Yakın akrabalar, yetimler ve yoksullar taksimde ha-zır bulundukları zaman onları ondan rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin.

9) Arkalarında kendileri hakkında endişe edecekleri za-yıf çocuklar bırakacak olanlar korksunlar. Allah'tan sa-kınsınlar da doğru söz söylesinler.

10) Muhakkak ki yetimlerin mallarını haksızlıkla yi-yenler ancak karınlarında ateş yemiş olurlar ve yakında alevli bir ateşe gireceklerdir.

11) Allah size çocuklarınız hakkında vasiyet ediyor: Erkekler için iki kadın payı vardır. Kadınlar ikiden faz-la ise bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Tek ise, o zaman yarısı onundur. Onun çocuğu varsa ana babanın her bi-rine bıraktığının altıda biri vardır. Çocuğu olmayıp ona baba ile ana varis olduysa üçte biri anasıdır; kardeş-leri de varsa altıda biri anasıdır. Vasiyet edenin vasi-yetinden veya borçtan sonradır. Babalarının ve oğulları-nız, bilemezsiniz ki hangisi sizin için menfaatçe daha yakındır. Farzlar Allah tarafından. Muhakkak ki Al-lah Alîm ve Hakim olandır.

7) Ana babanın ve yakın akrabaların miras olarak bıraktıklarından erkekler için bir pay vardır. Aynı şekilde kadınlar için de ana baba ve yakın akrabaların bıraktıklarından az veya çok hem erkeğe hem kadına farz kılınmış belli bir pay vardır. Her birinin alacağı miktar farklı olmasına rağmen onlar, akrabalık bakımından eşittirler. Bu, Allah'ın farz kıldığı bir haktır. Bu hakkı kimse değiştiremez, engelleyemez.

8) Mirasta hissesi olmayan yakın akrabalar, yetimler ve yoksullar, miras taksiminde hazır bulundukları zaman onları mirastan az da olsa rızıklandırın ve onlara gönül alıcı, güzel söz söyleyin. Bu şekilde davranmak İslam kardeşliği açısından iyidir.

9) Öldüklerinde arkalarında gelecekleri hakkında endişe edecekleri zayıf ve güçsüz çocuklar bırakacak olanlar, yetimlerin geleceği için de aynı şekilde korksunlar. Allah'ın azabından sakınsınlar da doğru söz söylesinler, yetimleri eğitecek, terbiye edecek, düzeltecek söz söylesinler. Onları üzecek ve kıracak sözlerden kaçınsınlar. Onlara zulmetmesinler. Onların maslahatını kendi maslahatlarının önüne geçirsinler. Aynı şekilde ölmek üzere olan kişiyi ziyaret edenler, miras taksimi esnasında bir haksızlık görürlerse onu düzeltsinler. Miras dağıtımı esnasında miras düşmeyen yakın akrabalara, yetimlere ve miskinlere az da olsa gönüllerini esmak için infakta bulunun. Allah'tan korktuğu için insanlara haksızlık yapmayan kimselere Allah yardım eder ve geriye bıraktıkları çocuklarını korur, onları muhafaza edecek kimselerin vesayetine sokar. İnsanlara, özellikle de zayıf ve yetimlere haksızlık yapan kişiye Allah yardım etmez, onun çocuklarını korumaz. Böyle kimselerin çocuklarını, aynı kendisi gibi zalım kimselerin eline bırakır.

10) Muhakkak ki yetimlerin mallarını haksızlıkla yiyenler ancak karınlarını ateşle doldurmuş olurlar ve yakında ahirette alevli bir ateşe girecekler ve orada ebedi bir şekilde azap görecektirler.

11) Allah, miras taksiminde size çocuklarınızdan erkeğe kadının payının iki mislini miras vermenizi emrediyor. Çünkü erkeğin kadına mehir verme ve ailenin geçimini temin etme zorunluluğu vardır. Ölenin anne, baba, hanım ve çocukları varsa önce onlar haklarını alır geri kalan erkeğe iki, kadına bir şeklinde paylaşılır. Ölenin sadece kız çocukları ve kız kardeşleri varsa bunlar ikiden fazlaysalar, ölen kimsenin bıraktığı mirasın üçte ikisini alırlar. Geriye kalanlar ise en yakınlarla dağıtılır. Eğer geride tek bir kız çocuğu kalır, erkek çocuğu olmazsa, o zaman yarısı bu tek kızıdır. Geriye kalanlar ise en yakınlarla dağıtılır. Ölenin çocuğu varsa ana babanın her birine mirasın altıda biri vardır. Ölenin bir öz kızı, erkek çocuğunun da bir kız çocuğu varsa, önce öz kız mirasın yarısını alır. Erkek çocuğunun kızı ise kalan mirastan, üçte ikisini tamamlıyacak kadar altıda bir miras alır. Eğer ölenin kızları ikiden fazlaysalar erkek çocuğun kızları mirastan pay almazlar. Çünkü öz kızlar mirasın üçte ikisinin tamamını alırlar. Erkek ve kız çocuğu olmayıp ona sadece baba ile ana varis olduysa üçte biri anasının, üçte ikisi de babasının; ölenin öz veya üvey kardeşleri de varsa altıda bir anasıdır. Fakat bu kardeşlere miras düşmez. Ölenin eşi ile anne ve babası var fakat çocukları yoksa, şayet eş kadınsa mirasın dörtte birini alır, eğer eş erkek ise yarısını alır, kalanın üçte biri anneye, üçte ikisi de babaya verilir. Ölen erkeğin sadece tek hanımı ve babası varsa, hanımı dörtte birini alır, kalanı ise baba alır. Ölen kadının sadece kocası ve babası varsa yarısını kocası, yarısını da babası alır. Şayet ölenin anne ve babası yok, sadece ninelerden bir tanesi varsa nine altıda birini alır. Ölenin annesi yok, babası ve anneannesi varsa anneanne mirasın altıda birini, kalanı da baba alır. Ölenin babası sağken dede miras alamaz. Ölenin annesi varsa nine miras alamaz. Mirası paylaşırma, ölenin yaptığı vasiyet veya borcun ödenmesinden sonradır. Borcun ödenmesi vasiyetten öncedir. Babalarınız ve oğullarınızın hangisinin size menfaat bakımından daha yakın olduğunu siz bilemezsiniz. Bunlar Allah tarafından farz kılınmış hükümlerdir. Muhakkak ki Allah kulların maslahatını, gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Bu yüzden size düşen O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olmanızdır.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ قَانَ- كَانَ- لَهُنَّ- وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوَصِّينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ- وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ قَانَ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثَّمَنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوَصُّونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ- وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ- فَلِكُلٍّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ قَانَ- كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ- ذَلِكَ- فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثَّلَاثِينَ- بَعْدَ وَصِيَّةٍ يُوَصِّي بِهَا لَوْ دَيْنٍ- غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةٍ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ (12) تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ- وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ- وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ- فِيهَا وَذَلِكَ- الْقَوْزُ الْعَظِيمُ- (13) وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ- يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ- عَذَابٌ مُهِينٌ (14)

12) Hanımlarınızın çocukları yoksa bıraktıklarının yarısı sizindir. Çocukları varsa bıraktıklarının dörtte biri si-zindir. Çocukları yoksa bıraktıklarının dörtte biri onlarıdır. Sizin çocuğunuz yoksa bıraktığınızın sekizde biri vardır. Vasiyet ettiğiniz vasi-yetten veya borçtan sonradır. Varis olunan erkek veya kadın babası veya çocuğu bulunmayan ise ve onun için bir erkek veya kız kardeş varsa her ikisi için altıda biri vardır. Eğer onlar bundan daha fazla iseler üçte birde ortaklırlar. -Zarar verici olmaksızın- Vasiyet edenin vasiyetinden veya borçtan sonradır. Vasiyet Allah tarafından. Şüphesiz Allah Alim'dir, Halim'dir.

13) İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Her kim Allah'a da Rasülü'ne de itaat ederse onu altından nehirler akan Cennetlere koyacaktır orada kalıcıdır. İşte bu çok büyük bir kurtuluştur.

14) Her kim Allah'a ve Rasülü'ne isyan edip O'nun sınırlarını aşarsa, onu içinde kalacağı ateşe girdirir. Aynı-ca onun için alçaltıcı bir azap vardır.

12) Nikah akdi yaptığınız hanımların sizden veya daha önce evlenmiş ise başka birinden çocukları veya torunları yoksa bıraktıkları mirasın yarısı sizindir. Kalan kısım akrabalara dağıtılır. Kız veya erkek olsun ya da torunlardan olsun farketmez, en az bir çocuğu varsa bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Kalanı ise çocuklara göre pay edilir. Mirasın dağıtılması ölen kadının vasiyetinden veya borcun ödenmesinden sonradır. Sizin ilk hanımınızdan veya varsa diğer hanımlarınızdan erkek veya kız çocuğunuz veya torununuz yoksa bıraktığınızın dörtte biri hanımlarınızındır. Hanımlarınız birden fazla ise bu dörtte bir oran aralarında eşit olarak paylaşılır. Şeyet zikri geçen çocuklardan biri varsa o kadınlar için bıraktığınızın sekizde biri vardır. Mirasın dağıtılması vasiyet ettiğiniz vasiyetten veya borcun ödenmesinden sonradır. Varis olunan erkek veya kadın kelale yani babası veya çocuğu bulunmayan ise ve onun için aynı anneden bir erkek veya kız kardeş varsa her biri için altıda bir hisse vardır. Eğer kardeşler bundan daha fazla iseler kız erkek ayrımı gözetmeksizin mirasın üçte biri aralarında eşit bir şekilde paylaşılır. Ölen kadın geride sadece kocası, annesi ve annesinden olan bir kardeşini bırakırsa, mirasın yarısını kocası, üçte birini annesi ve altıda birini de kardeşi alır. Şayet koca ve annesi birlikte, anneden olan iki erkek ve iki kız kardeş bırakmışsa, mirasın yarısını kocası, altıda birini annesi alır, üçte birini de kardeşler aralarında eşit olarak paylaşırlar. Şayet koca, anadan kardeşler ve bir öz kardeş bırakırsa mirasın yarısını kocası, üçte birini anadan olan kardeşleri, geri kalanını da öz kardeşi alır. Mirasın dağıtılması vasiyet edenin vasiyetinden veya borcun ödenmesinden sonra kimseye zarar verilmeksizin yapılmalıdır. Allah rızası için değil de sırf mirasçılara zarar vermek için vasiyet etmek, malın üçte birinden fazlasını vasiyet etmek, borçlu olmadığı halde, ölüm hastalığında mirasçılara hepsine veya bazılarına zarar vermek için kendisini borçlu olduğunu söylemekle, sahte borç uydurmakla mirasçılara zarar vermesinler. Bunlar Allah tarafından size vasiyet edilen, farz kılınan hükümlerdir. Bu emirleri eksiltmeden, artırmadan, değiştirmeden hayatınıza tatbik edin. Şüphesiz Allah, kullarının maslahatını, onlara fayda ve zarar veren şeyleri, miras alacakları olanları, ne kadar alacaklarını ve miras alamayacakları çok iyi bilir. Günahkarların cezasını vermede acele etmez fakat er geç onlara hakkettikleri cezayı verecektir.

İslam'da miras düşme üç yolla olur: 1- Neseb yoluyla 2- Evlilik yoluyla 3- Azad etme yoluyla. Mirası engelleyen sebepler: 1- Miras bırakını öldürmek 2- Din ayrılığı 3- Kölelik

13) İşte bunlar Allah'ın kulları için koyduğu helal haram sınırlarıdır. Her kim Allah'a ve Rasülü'ne itaat edip hayatını ona göre düzenlerse onu odalarının ve ağaçlarının altından sudan, süttten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere koyacaktır, orada ebedi kalıcıdır. İşte bu çok büyük bir kurtuluştur. Dünya ve içerisindekiler Cennetin bir karış toprağına bile denk olamaz.

14) Her kim Allah'a ve Rasülü'ne isyan edip O'nun sınırlarını, emir ve hükümlerini aşarsa, bir tanesini dahi kabul etmezse ilahlık taslamış ve kafir olmuş olur. Allah ahiret gününde onu içinde ebedi kalacağı ateşe girdirir. Onun için orada alçaltıcı, elim bir azap vardır.

Rasulullah'ın koyduğu sınırlar aslında Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kur'an'ın bildirdiği hükümlerle Rasulullah'ın bildirdiği hükümlerin hepsi Allah'tandır. Her ikisine de uymak gerekir. Allah bize Rasulullah'da güzel örnek olduğunu, onun hevasından konuşmadığını, onun getirdiği hükme kayıtsız şartsız teslim olmamızı bildiriyor.

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاَسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَقَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا (15) وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَادُّوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا (16) إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (17) وَلَيْسَتْ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (18) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجَلْ لَكُمْ أَنْ تَرْتُبُوا النِّسَاءَ كَرَاهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِيَذْهَبُوا بِبَعْضٍ مِمَّا آتَيْنَاهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَجَعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (19)

15) Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört şahit getirin. Artık şahitlik ederlerse onları ölüm alıp götürünceye veya Allah onlar için bir yol açıncaya kadar o kadınları evlerde tutun.

16) İçinizden onu işleyenlerin her ikisine de eziyet edin. Eğer tevbe eder ve düzeltirlerse onlardan vazgeçin. Muhakkak ki Allah Tevvab ve Rahim olandır.

17) Allah katında tevbe ancak cehalet sebebiyle kötülük işleyip sonra yakından tevbe edenler içindir. İşte onlar var ya Allah onların tevbealarını kabul eder. Şüphesiz Allah Alim ve Hakim olandır.

18) Kötülükleri işleye durup onlardan birine ölüm gel-diğinde: "Muhakkak ki ben şimdi tevbe ettim." diyenlerle kafir olarak ölenlerinki tevbe değildir. İşte onlar var ya onlar için çok acıklı bir azap hazırladık.

19) Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız size helal değildir. Apaçık bir çirkinlik işlemedikleri takdir-de verdiklerinizin bir kısmını almak için onları sıkıştır-mayınız. Onlarla güzellikle geçinin. Onlardan hoşlan-mazsanız da olabilir ki siz bir şeyden hoşlanmasanız da Allah onda pek çok hayır yaratabilir.

15) Kadınlarınızdan erkeklerle zina ederek veya kadınlarla lezbiyenlik yaparak fuhuş yapanlara karşı içinizden akıl, baliğ, adaletli, müslüman dört şahit erkek getirin. Bunlar onun zina ettiğini kovanın kuyuya girdiği gibi erkek ve kadının tenasül uzuvlarının birbirine girdiğini açıkça gördüklerine dair şahitlik ederlerse ölünceye veya Allah onlar hakkında başka bir hüküm verinceye kadar onları evlerinizde hapsedin.

Zina konusunda dört şahitin şart koşulması toplumu zina iftirasından kurtarmak içindir. Lezbiyen olan kadın düzelirse evlendirilir. Ebu Müslim el-İsfahani'ye göre bu ayet lezbiyenler hakkında inmiştir. Nesholunmamıştır.

16) İçinizden zina, homoseksüellik veya lezbiyenlik yapan erkek ve kadının her ikisine de hakaret edin, terlik, sopa gibi şeylerle eziyet edin. Eğer yaptıklarına pişman olur, bir daha yapmayacaklarına dair söz verir, Allah'tan bağışlanma diler ve hallerini düzelterek normal yaşantılarına dönerlerse onlara eziyet etmekten vazgeçin. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının tevbealarını kabul eden, mü'minlere dünya ve ahirette merhameti bol olandır.

Zina eden erkek ve kadınların evlerde hapsedilmesi veya hakaret edilip, terlik, sopa gibi şeylerle eziyet edilmesi hükmü Nur: 24/2 ayetiyle neshedilmiştir. Bu ayetle zina eden bekar erkek ve kadına yüz sopa vurulur. Rasulullah'ın sahih hadisleri ve mütevatir uygulamasıyla da evli olan erkek ve kadın recmedilir. Alimlerin çoğuna göre zina eden evli kimseye recimden evvel sopa vurulmaz, zina eden bekara ise sopayla birlikte sürgün cezası verilir. Mücahid'e göre bu ayet, homoseksüeller hakkında inmiştir. Nesholunmamıştır.

17) Allah katında kabul gören tevbe, ancak şehvetin ve kızgınlığın akla hakim olduğu zaman işlenen suçun sonunu düşünmeden, cahilce bir değerlendirme yaparak kötülük işleyip sonra aklı başına gelince yaptıklarına pişman olup hemen Allah'a yönelerek tevbe istiğfar eden ve Allah korkusundan bir daha bu günahı işlemeyenlerinkidir. İşte Allah onların tevbealarını kabul eder. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerine koyandır.

Bir kimsenin işlediği amellerin günah olduğunu bildiği halde günah işlemesi, onun cahil olduğunu gösterir. Bu yüzden sahabeler şöyle derlerdi: "Kulun işlediği her günah cehaletindendir." Tevbe kapısı kıyamete kadar açıktır. Kulun ruhu boğazına gelmedikçe tevbe imkanı açıktır. Ölümlün ne zaman geleceği bilinmediğinden tevbe geciktirmek gerekir. Müslüman Allah'ın rahmetinden ümit kesmemeli, azabından da emin olmamalıdır. Daima tevbe istiğfar etmelidir.

18) Devamlı günah ve küfür ameller işleyip ölüm alametleri geldiğinde çaresizlik içerisinde: "Muhakkak ki ben şimdi günahlarımdan tevbe ettim." diyenlerle kafir olarak ölenlerin ölümünden sonra tevbeaları makbul değildir. İşte onlar var ya onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap hazırladık. Firavun'un tevbesi bu yüzden kabul edilmemiştir. Büyük günah işleyip de tevbe etmeden ölen müslümanların durumu Allah'ın dilemesine kalmıştır. Allah ya onların günahlarını affeder, ya da günahları oranında onlara azap ettikten sonra Cennetine koyar.

19) Ey iman edenler! Cahiliyye döneminde olduğu gibi kadınlara zorla varis olmanız, mehir vermeden onlarla evlenmeniz veya başkasıyla evlendirip mehrini almanız veya mallarını almak için onları evlendirmeyip evlere hapsedmeniz size helal değildir. Zina, hırsızlık, edepsizlik, itaatsizlik gibi apaçık bir çirkinlik işlemedikleri müddetçe mehir olarak verdiklerinizin bir kısmını geri almak için onları evlere hapsedip sıkıştırmayınız. Onlarla güzellikle geçinin. Onlara zulmetmeyin. Nafaka ve geceleme konusunda haklarını verin. Onlardan hoşlanmazsanız da boşamada acele etmeyin. Şunu unutmayın ki Allah sizin hoşlanmadığınız bir şeyde pek çok hayır yaratmış olabilir.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ سَنِيًّا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُبِينًا (20) وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (21) وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا (22) حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ قَبْلَ أَنْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَخَالَاتُكُمُ اللَّاتِي أُبْنَيْتُمْ مِنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (23)

20) Bir eşin yerine başka bir eş almak isterseniz on-lardan birine yüklerle mal vermiş olsanız da ondan hiç-bir şeyi almayın. Onu iftira ederek ve apaçık bir günah işleyerek mi alacaksınız?

21) Onu nasıl alırsınız ki andolsun siz birbirinizle ten-hada kaldınız ve onlar sizden çok sağlam kesin söz al-dılar.

22) Geçmişte olan müstesna babalarınızın nikahladığı kadınları nikahlamayın. Şüphesiz o kötü olan bir işti, bir çirkin davranıştı ve ne kötü bir yoldu.

23) Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halaları-nız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren anneleriniz, süt kardeş-leriniz, eşlerinizin anneleri, kendileriyle (zifafa) girdi-ğiniz karılarınızdan olup himayelerinizde bulunan üvey kızlarınız, -onlarla (zifafa) girmemişseniz üzerinize bir günah yok- kendi öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kar-deşi birden almanız –geçmişte olan müstesna- size ha-ram kılındı. Muhakkak ki Allah Ğafur ve Rahim olan-dır.

20) Hanımlarınızın kötü ahlakına sabrettiğiniz halde bir sonuç elde edememiş, bu ailenin Allah'ın istediği şekilde yürütmesinin imkansız olduğuna, Allah için ayrılmamanın evliliğin devam etmesinden daha hayırlı ve tek çarenin boşanma olduğuna kanaat getirmişseniz, o takdirde, boşayacağınız kadına vermiş olduğunuz mehir ne kadar çok olursa olsun, onu geri almayın. Eğer bu mehri daha önce kendisine vermemişseniz eksiksiz bir şekilde verin. Mehrin bir kısmını veya tamamını almak için, açıkça işlemediği bir suç isnad edip, ona iftira atmayın. Böyle yaparsanız apaçık bir zulüm işleyerek günaha girersiniz.

21) Hanımlarınız evlilik akdi yaparak sizden kendilerine iyi davranma ya da iyilikle bırakma karşılığında ferçlerini teslim ederek sağlam bir teminat aldıkları ve evlendikten sonra tenhada kalıp bir elbise gibi içli dışlı olduğunuz halde Allah'ın bildirdiği hiçbir şer'i sebep, günah ve kusur olmadan verdiği mehirin tamamını veya bir kısmını nasıl geri almak istersiniz? Belki de çocuğunuzun annesi olacak bir kadına nasıl bu şekilde iftira atar ve onun hakkında kötü düşünülmesine sebep olursunuz? Halbuki siz güçlüsünüz mal elde edebilirsiniz. Fakat hanımlarınız zayıf kimselerdir. Onun hakkı olan malı nasıl ondan almaya kalkarsınız? Buna nasıl cesaret edersiniz?

Alimlerin çoğuna göre kadın, kocaya zulmetmemek, onu zor duruma düşürmemek şartıyla dilediği miktarda mehir alabilir. Bunun alt ve üst limiti yoktur. Kadınların hayırlısı mehri kolay olmalıdır. Mehri az tutmak daha efaldır. Fakat kişinin durumu iyiye ve yüksek mehir verdiğinde sıkışmayacaksa, mehri yüksek tutması caizdir. Mehri, kadının faydalanabileceği veya başkasına hibe edebileceği birşey olmalıdır.

22) Geçmişte olan müstesna babalarınızın veya dedelerinizin -cima etmese bile- nikahladığı kadınları yani üvey annelerinizi nikahlamayın. Şüphesiz o edepsizlik, Allah'ın hışmına sebep olan iğrenç ve çirkin bir davranıştı, büyük bir suçtu ve aklı başında olan insanların adetlerine aykırı çok kötü bir yoldu. Bu ayetten evvel üvey anne ile yapılan evlilikten dolayı günah yoktur, fakat boşanmaları gerekir. Her kim Allah'ın apaçık haram kıldığı bir evliliği yaparsa bu insanı İslam dininden çıkarır. Çünkü zina haramdır, fakat yasak olan evlilik akdi yapmak zinayı meşrulaştırmak, helal görmek demektir. Zira yasak evliliği meşru gören kimse yaptığı zina değil, meşru cima olarak adlandıracak ve öyle inanacaktır.

23) Anneleriniz, nineleriniz, kızlarınız, torunlarınız, öz veya üvey kız kardeşleriniz çocukları ve torunları, öz veya üvey halalarınız ve onların halaları, öz veya üvey teyzeleriniz ve onların teyzeleri, öz veya üvey erkek kardeşlerinizin kızları, çocukları ve torunları, öz veya üvey kız kardeşlerinizin kızları, çocukları ve torunları, sizi emziren anneleriniz, süt kardeşleriniz, kendileriyle zifafa girmesenez bile eşlerinizin anneleri yani kayın valideleriniz, kendileriyle zifafa girdiğiniz karılarınızdan olup himayelerinizde bulunan üvey kızlarınız, -anneleriyle zifafa girmemişseniz üzerinize bir günah yok- kendi öz oğullarınızın eşleri yani gelinleriniz, öz veya üvey iki kız kardeşi veya bir kızla halasını ya da bir kızla teyzesini aynı anda bir nikah altında tutmak –geçmişte olan müstesna- size haram kılındı. Fakat şimdi birini boşayın. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahını bağışlayan, dünya ve ahirette onlara merhametli olandır.

Allah bu ayette kendileriyle evlenilmesi haram olan kadınları üç sınıfa ayırmıştır: 1- Neseb (akrabalık) 2- Süt emme 3- Sıhriyyet (evlilik) Süt emmeyle haram kılınanlar da aynı neseble haram kılınanlar gibi ebedi olarak haram kılınmıştır. Bir çocuk bir kadından süt emerse artık o çocuk o kadının çocuğu hükmündedir. Fakat o çocuğun süt emmeyen kardeşlerinin bu kadınla bir haramlığı söz konusu değildir. İki kız kardeşe veya bir kızla halası ya da teyzesiyle aynı anda evlenmek geçici olarak haramdır. Kadın ölüyor veya boşanma durumu olursa kız kardeşi, halası veya teyzesiyle evlenilebilir. Her konuda helal (serbest) ve haram (yasak) sınırları belirlemek yetkisi Allah'a aittir.